

MIKKELIN KAUPUNKI

Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunta Seuranta 7/2016

Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunta

Tavoitteena on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia, harrastuneisuutta, lisätä poikkihallinnollisuutta, kehittää toimintaympäristöjä ja sähköisten palvelujen käyttöä sekä tehostaa kumppanuussuhteita yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Lautakunta vastaa yleisten kulttuuripalvelujen, liikunta- ja nuorisopalvelujen, kirjastopalvelujen, museopalvelujen ja orkesteripalvelujen tuottamisesta.

Palvelusuunnitelma

Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunnan alaiset tulosalueet järjestävät asukkaiden hyvinvointia edistäviä ja syrjäytymistä ehkäiseviä palveluita. Ne tuottavat monipuolista ja laadukasta kulttuuri- ja liikuntatarjontaa, mikä mahdollistaa kuntalaisille sekä ohjattuja että omaehtoisia palveluja. Yleisö- ja kävijämääriä pyritään kasvattamaan erilaiset kohde-ryhmät huomioimalla, kehittämällä käyttäjälähtöisiä palveluja ja markkinointia.

Lautakunnan palvelut ovat pääasiallisesti lähipalveluita, joiden järjestäminen maantieteellisesti laajalla alueella on niukkenevilla resursseilla vaikeaa. Jos halutaan, että palvelut ovat käytettävissä eripuolilla kaupunkia, lautakunnan alaisista toiminnoista ei voi enää vähentää resursseja.

Avustuksilla ja monipuolisilla yhteistyösopimuksilla ylläpidetään palvelutarjoomaa ja luodaan mahdollisuuksia kolmannen sektorin toimijoille kokeilla uudentyyppisten palveluiden tuottamista. Kaupungin eri toimijoiden kesken pyritään yhteistyöhön. Esimerkkinä poikkihallinnollisesta työstä ovat matalankynnyksen Olkkari-toiminta, kirjastojen ja yhteispalvelun yhteinen asiakaspalvelu sekä KulttuuriKameli ja Kulttuuripolku. Vuonna 2016 otetaan käyttöön perusopetuksen ja kirjastojen yhteinen Kirjastopolku. Valtakunnallisen liikuntaorganisaation Valon kanssa toteutettavalla täydellisellä liikuntavuodella tähdätään liikunnallisiin kokeiluihin ja kaupunkilaisten liikunnallisen elämäntavan, ilon, hyvinvoinnin sekä yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisäämiseen. Lautakunnan alaiset tulosalueet osallistuvat aktiivisesti Suomi 100 –juhlavuoden valmisteluun. Lautakunnan alaiset toimialat vaikuttavat myönteisesti Mikkelin mainekuvaan viihtyisänä kulttuurikaupunkina.

Palvelusuunnitelman toteutuminen

Kirjastotoimintaa on kehitetty palvelustrategian linjausten mukaan lähipalveluna, mutta taloudentasapainottamistoimenpiteet vaikuttivat siihen, että kirjastoautotoiminta lakkautettiin vuoden alusta. Keskeisimpiä haasteita palvelujen onnistuneen toteutumisen kannalta ovat riittävän kirjastoammatillisen henkilökunnan säilyttäminen ja henkilökohtaisten asiantuntijapalveluiden kehittäminen muuttuvat asiakastarpeet huomioiden. Pitkään jatkuneen taloudentasapainottamisen vuoksi henkilöstöä on jouduttu vähentämään, minkä vuoksi kirjastojen kesäaukioloajat ovat olleet suppeammat kuin edellisinä kesinä.

Uuden opetussuunnitelma tueksi laadittu Kirjastopolku lanseerataan käyttöön syksyllä 2016. Uusia kirjastotuntimalleja on testattu kevään aikana, ja henkilökuntaa on koulutettu muun muassa iPadeja hyödyntävään kirjavinkkaukseen sekä virtuaalisesti toteutettavaan kirjastosuunnistukseen. Kirjastopolun mukaiset kirjasto käynnit on sovittu koulujen kanssa.

Kirjasto on osallistunut aktiivisesti kirjastojen valtakunnallisen Suomi100 –toimikunnan työskentelyyn.

Liikuntasihteerin toimen muuttaminen liikunnanohjaajan toimeksi on osoittautunut järkeväksi. Ohjattuja liikuntaryhmiä on saatu lisättyä ja ohjattuun liikuntaan osallistuvien määrä, erityisesti soveltavan liikunnan osalta, on lisääntynyt. Etsivän nuorisotyön kuusi toimea perustettiin vuoden alusta lähtien. Tämä tuo täysin oleelliselle nuorisotyömuodolle jatkuvuuden. Olkkaritoimintaa valmistaudutaan jatkamaan ennallaan soten pois siirtymisestä huolimatta.

Uudenlaisia yhteistyösopimuksia on tehty niin Rantakeitaan kahvion ja lipunmyynnin järjestämisen kuin kaupunkialueen liikuntapaikkatarjontaa täydentävän yksityisen pienjalkapallohankkeen osalta. Liikunnan ihannevuoden järjestelyihin on osallistuttu aktiivisesti.

Kaupunginorkesteri toimii palvelusuunnitelman mukaisesti tuottaen korkeatasoista musiikkitarjontaa. Uusia avauksia ohjelmatarjonnan kehittämiseksi on tehty: uusi Soiva pääsiäinen -konserttisarja ja uutta lapsille suunnattua sisältöä. Yhteistyötä paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa tehdään paljon, ja esityksiä viety paljon konserttisalin ulkopuolelle. Toimintamäärärahoihin tehdyt leikkaukset pienentävät mahdollisuuksia monipuolisiin sisältöihin ja kiinnostavien vierailijoiden käyttöön; orkesteri on toteuttanut paljon konsertteja ilman ulkopuolisia vierailijoita, jolloin tuo-

tantokustannukset ovat olleet pieniä. Pidemmällä tähtäyksellä tällainen vaikuttaa kuitenkin tarjonnan kiinnostavuuteen ja taiteelliseen kehitykseen negatiivisesti.

Talouden toteutuminen ja olennaiset poikkeamat

Kirjastojen talous näyttää toteutuvan suunnitelman mukaisesti. Muutoksia tuovat hankkeet niin tulojen kuin menojenkin osalta. Kirjaston henkilöstötilanne on hyvin tiukka suhteessa aukioloaikoihin, minkä vuoksi pitkien sairauspoissaoloihin on jouduttu ottamaan sijaisia. Tämä tuo pientä painetta henkilöstömenoihin. ATK-kuluissa on kuitenkin pystytty säästämään jopa ennakoitua enemmän, mikä kompensoi henkilöstökulujen ylityspainetta.

Liikuntapaikkojen tulo-odotusta nostettiin merkittävästi tälle vuodelle kaupunginvaltuuston asettaman tulotavoitteen mukaisesti. Osa päätetyistä hinnankorotuksista astuu voimaan vasta syksyllä, koska hintoja ei voitu nostaa kesken liikuntaseurojen toimintakauden. Kun otetaan huomioon, että viime vuonna tulotavoitetta ei saavutettu, tässä vaiheessa arvioidaan toimintatuottojen jäävän vajaaksi noin 75 000 euroa. Lisäksi Naisvuoren uimahallin remontti, josta ei talousarviota laadittaessa ollut vielä päätöstä, aiheuttaa noin 80 000 euron lisävajeen tuloissa. Toisaalta Naisvuoren remontin vuoksi toimintakuluissa ja henkilöstömenoissa säästetään: esimerkiksi kaksi siivoojan vakanssia täytettiin määräaikaista remontiin asti ja remontin ajan vakanssit ovat täyttämättä.

Itä-Suomen aluehallintovirasto myönsi etsivän nuorisotyön toteuttamiseen 171 000 euroa, käytettäväksi työntekijöiden palkkakustannuksiin. Summa on 9000 euroa aiempaa ja budjetoitua vähemmän. Sen sijaan Kaikki Liikkumaan! – hankkeelle, eli maahanmuuttajien kotouttamiseen liikunnan avulla, ei saatu valtionavustusta. Hankerahaa ei saatu myöskään digitaalisen työotteen lisäämiseksi nuorisotyössä. Budjetoituja hanketuloja jää saamatta, mutta myös talousarvioon varattuja menoja säästyy. Kaikki Liikkumaan! –hankkeen toimintaa ei ajeta kokonaan alas, vaan sitä tehdään pienimuotoisemmin. Hanketuloja arvioidaan saatavan noin 80 000 vähemmän kuin talousarviossa.

Rantakeitaan kahviotoiminnan ja lipunmyynnin uudelleenjärjestely sekä yksityisen pienajalkapallohallin tukeminen aiheuttavat tänä vuonna yhteensä noin 27 000 euron lisäkustannuksen, mutta sekä kahviotoiminnan ja lipunmyynnin järjestämisen edellytykset sekä kaupungin liikuntapaikkaverkosto paranevat oleellisesti.

Orkesteritoiminnan luonteen vuoksi sijaisuusjärjestelyt sairaustapauksissa ovat välttämättömiä, mikä aiheuttaa ylityspainetta henkilöstömenoihin. Henkilöstömenojen ennustetaan ylittyvän noin 10 000 eurolla. Toimintamäärärahojen leikkaus viime vuoden tasosta on tehnyt monipuolisen ja kiinnostavan ohjelmatarjonnan toteuttamisen haastavaksi: vieraillevien kapellimestarien ja solistien käyttöä on vähennetty ja joitain kustannuksiltaan suurempia tuotantoja ei ole voitu toteuttaa. Kuulijamäärät Mikaelin konserteissa ovat edellisvuotta pienemmät, ja lipunmyynti jäänee noin 8 000 euroa tavoitetasosta. Avustuksia kertyy jonkin verran TA-tasoa enemmän, ja muista toimintakuluista, erityisesti nuottivuokrasta, pystytään säästämään jonkin verran. Toimintakatteen ennustetaan jäävän n. 8 000 euroa TA-tavoitetasoa heikommaksi.

Tasapainoisen kasvu ja talouden ohjelman toteutuminen

Lautakunnalle vuodelle 2016 osoitetut talouden tasapainotustoimenpiteet on toteutettu. Kirjastoautotoiminta on lakkautettu 1.1.2016 alkaen. Ryhmäliikuntaohjauksen ostosopimus on lopetettu ja avustuksia on edelleen leikattu.

Hankinnoissa on käytetty ja käytetään kriittistä harkintaa eikä suunnittelemtomia hankintoja tehdä.

Henkilöstön rekrytoinneissa, avautuvien tehtävien täyttämässä on käytetty ja käytetään perusteellista harkintaa. Tehtäviä on uudelleenjärjestelty ja jaettu – kaikkia avautuvia tehtäviä ei ole täytetty.

ASUKKAIDEN OSALLISTAMINEN HYVINVOINNIN TUOTTAMISEEN

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)			
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla	Toteutuma
Ei yhtään läheistä ystävää %-osuus: tavoite: 8-9 lk:t 6,5 tavoite: ammattikoululaiset 24 tavoite: lukiolaiset 18	Järjestetään matalan kynnyksen palveluita nuorille ja pyritään turvaamaan palvelut niiden piiriin hakeutuville. Nuorten osallistumismahdollisuuksien lisääminen Luovasti lisää lukutaitoja –hankkeessa	Tulosalueiden päälliköt Kirjastopalvelut, liikunta- ja nuorisopalvelut	Luovasti lisää lukutaitoja – hankkeessa kirjaston henkilökuntaa on koulutettu hyödyntämään digitaalisia laitteita nuorten kanssa työskentelyyn. ERNOD-hankkeessa on järjes-

	ja Erityisnuoret ja digiajan osallisuuden tukeminen monialaisissa toimintaympäristöissä –hankkeessa.		tetty erityistukea tarvitseville nuorille 10 kpl mediaklubeja. Klubitoiminnan tavoitteena on kannustaa nuoria osallistumiseen ja vaikuttamiseen sekä tarjota yhteisöllistä tekemistä. Yleiset kulttuuripalvelut: Mm. muotoilutyöpajoja yhteistyössä vammaispalvelujen kanssa ja verkkograffititaide-työpaja nuorille sekä Olkkarin kanssa yhteistyössä nuorille teatterityöpaja, hiihtolomavii- kolle huomioitiin lapsille ja nuorille tapahtumia ja työpajoja (sotkulla lastenkonsertti ja kansalaisopiston tiloissa tanssiteatteri Raatikon työpaja. Tapahtumia mm. puistokonsertteja ja huvililkarnevaalia.
Humalajuominen, %-osuus: tavoite: 8-9 lk:t 7 tavoite: ammattikoululaiset 30 tavoite: lukiolaiset 20. Tupakointi päivittäin, %-osuus: tavoite: 8-9 lk:t 10 tavoite: ammattikoululaiset 32 tavoite: lukiolaiset 5 Kokeillut laittomia huumeita, %-osuudet tavoite: 8-9 lk:t 5 tavoite: ammattikoululaiset 15 tavoite: lukiolaiset 8	Päihteettömyys kaikessa nuorisotoiminnassa.	Liikunta- ja nuorisajohtaja	Päihteettömyys kaikessa nuorisotoiminnassa. Nuorisohjaajat ja etsivät nuorisotyöntekijät tehneet yhteistyötä päihde-epäilyissä ja etsivät jalkautuneet tarpeen mukaan nuorisotaloille ja niiden alueelle.

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)			
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla	Toteutuma
Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden käyttö: tavoite: kirjaston kävijät 500.000 tavoite: museoiden kävijät 30.000 tavoite: orkesterin kuulijamäärä 17.000 Yleiset kulttuuripalvelut: tavoite: kävijämäärät omissa ja yhteistyössä 24.000 tavoite: kävijämäärät kohdeavustetuissa tapahtumissa 32.000 tavoite: säännöllisiä kulttuurivastusta saavien kävijä/osallistujamäärä 22.000 tavoite: uimahallikäynnit 185.000 tavoite: teatterin kävijämäärät 55.000	Kehitetään palvelusisältöjä ja viestintää. Toimitilojen ajantasaisuus: Naisvuoren uimahallin peruskorjaus ja uuden taidemuseon rakentaminen sekä teatterin remontti	Sivistystoimen johtaja ja tuulosalueiden päälliköt Liikunta- ja nuorisajohtaja, museotoimenjohtaja	Pääkirjaston yläaulassa on järjestetty yhteistyössä Mikkerin, Mikkelin Settlementin ry:n ja kansalaisopiston kanssa asukastupatoimintaa torstaisin. Ohjelmassa on ollut erilaisia teemoja hyvinvoinnin ja kulttuurin alalta. Keväällä pääkirjastossa koontui Novellikoukku, jossa yhdistyvät käsitöiden tekeminen, yhteisöllisyys ja kirjallisuus. Novellikoukku on vetänyt kirjaston asiakas. Lukupiirit ovat jatkuneet. Uimahallien kävijämäärä 93 404 (Rantakeidas 58013, Naisvuori 35391) Naisvuoren uimahallin hankesuunnitelma valmistunut ja halliremontti alkaa elokuussa. Esteettömyys huomioidaan, joten uimahalli on jatkossa entistä useampien tavoitettavissa. Urheilupuiston pukuhuoneiden remontti valmistunut. Urskin ympäri tehtävä liikuntareitti valmistunut, valaistus rakennetaan vielä tänä vuonna. Yleiset kulttuuripalvelut: K9-kulttuurikortti kehitetty sähköiseksi (kortti jaetaan ensimmäisen kerran syksyllä 2016 sähköisenä), tiedotuksessa ja markkinoinnissa hyödynnetty kattavasti erilaisia sähköisiä kanavia. Samoin sähköistä avustusten hakua kehitetty eteenpäin. Nettisivu- ja kehitetty tapahtumien osalta (hulivili, kulttuurijoulukauppa) Kulttuuripolkua ja kulttuurikamelia kehitetty edelleen eteenpäin yhteistyössä koulujen ja päivähoiton sekä eri taidelaitosten ja yksittäisten taiteilijoiden kanssa. 31.7. mennessä museotoimen näyttelyissä kävi 22 209 kävijää mikä on 3 289 kävijää enemmän kuin vastaavana aikana edellisenä vuonna.

		prosentuaalinen kasvu on n. 17 %. Keväällä on lanseerattu uusi Soiva pääsiäinen - konserttisarja yhteistyössä seurakunnan ja musiikkiopiston kanssa. OKM:n rahoituksella on kehitetty lapsille suunnattua ohjelmaa, ja toteutettu uusi lastenkonserttikokonaisuus. Vähentyneet toimintaresurssit vaikeuttavat merkittävästi kiinnostavien vierailijoiden käyttöä sekä monipuolisten ohjelmasisältöjen esittämistä. Orkesteri tekee yleisötyötä jatkuvasti eri yleisöjen parissa, mm. kauppakeskus- ja laitospvierailut, taiteilijatapaamiset. Ks. edellä, pääsiäissarja ja lapsille suunnatut sisällöt. Kevätkaudella 2 internetlähetystä. Uutena avauksena keväällä lanseerattu uusi Soiva pääsiäinen -konserttisarja sisälsi vierailuja lähialueen kirkoissa.

ELINKEINOJEN HYVINVOINTI JA KOKO KAUPUNGIN ELINVOIMA

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)			
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla	Toteutuma
Työttömyysaste, %-osuus: tavoite: alle 25-vuotiaat 10	Etsivän nuorisotyön turvaaminen.	Liikunta- ja nuorisajohtaja	Etsivän nuorisotyön kuusi toimea vakinaistettu 1.1.2016 alkaen. Etsivässä nuorisotyössä 727 käyntiä/tapaamista. Tavattu 503 eri nuorta. Jalkautuvaa työtä vahvistettu lisäämällä yhden työparin katutyöhön käyttämää työaika
Mikkelin mainekuvan kehitys: tavoite: imago tutkimuksen 7. sija →4. sija	Laadukkaiden tapahtumien, konserttien ja näyttelyiden järjestäminen. Etelä-Savon kulttuuri- ja luovien alojen tulevaisuusohjelma	Kulttuurijohtaja, orkesterin intendentti, museotoimenjohtaja Tulosaluejohtajat	Yleiset kulttuuripalvelut: Valtakunnallisissa kuurojen kulttuuripäivissä mukana toteuttamassa ja tukemassa tapahtumaa. Kulttuuripalvelut mukana asuntomessujen työryhmissä ja Suomi 100v. suunnittelussa. Samoin Etelä-Savon kulttuurin ja luovien alojen tulevaisuusohjelmassa. Orkesterin yhteistyö kaupun-

			gin viestintäyksikön kanssa toimii hyvin. Orkesterin roolia kaupungin brändin kehittämisessä pyritään syventämään sekä itsenäisesti että Saimaa Sinfonietta -yhteistyön kautta yhdessä Lappeenrannan kanssa.

LUONNON JA YMPÄRISTÖN HYVINVOINTI

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)			
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla	Toteutuma
Hoidettujen ja opastettujen retkeilyreittien ja luontopolkujen pituus (43km): tavoite: opastettu ja tuotteistettu 100 %:sesti.	Keskitytään tiettyihin valikoi-tuihin reitteihin ja pidetään ne kunnossa.	Liikunta- ja nuorisajohtaja	Ennallaan.
Rakennetun ympäristön laatu	Toimitilojen kehittäminen asiakas- ja ympäristöystävällisemmiksi	Kulttuuri-, nuoriso- ja liikunta-lautakunta, sivistystoimenjohtaja, museotoimenjohtaja	Uuden taidemuseon hanke-suunnitelma on hyväksytty Mikkelin kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa keväällä 2016.

Palvelu: Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunta						
Vastuuhenkilö: Virpi Siekinen						
		Toteuma 7/2015	Talousarvio 2016	Toteuma 7/2016	Muutos % 7/2015-7/2016	Toteuma % 7/2016-TA2016
Kokousten määrä yhteensä	kpl	5	11	6	20,0	54,5
Nettokustannus / kokous	€/kokous	2 677	3 072	3 276	22,4	106,7
Kustannukset	€	13 384	33 791	19 658	46,9	58,2
Tuotot	€	0	0	0		
Netto	€	13 384	33 791	19 658	46,9	58,2
Avustukset						
Teatteri	€	651 350	1 116 600	651 350	0,0	58,3
Musiikkiopisto	€	231 480	370 800	222 480	-3,9	60,0
Mikaeli	€	436 503	756 600	441 973	1,3	58,4
Avustukset yhteensä	€	1 319 333	2 244 000	1 315 803	-0,3	58,6
Toimintakulut yhteensä	€	1 332 718	2 277 791	1 335 464	0,2	58,6

Tuottajan viesti tilaajalle

Toiminta toteutuu talousavion mukaisesti.

YLEISET KULTTUURIPALVELUT

Yleisten kulttuuripalveluiden tehtävänä on tarjota laadukkaita ja monipuolisia kulttuuripalveluja, tukea asukkaiden omaa harrastustoimintaa, luoda mahdollisuuksia taiteen perusopetukseen taiteen eri aloilla, jakaa avustuksia sekä edistää kotiseututyötä. Kulttuuripalvelut luovat ja edistävät kuntalaisten yleistä hyvinvointia ja terveyttä sekä lisäävät yhteisöllisyyttä ja osallistamista sekä kunnan vetovoimaisuutta.

Palvelusuunnitelma

Painopisteenä on lasten ja nuorten sekä ikäihmisten kulttuuripalvelut ja erilainen tapahtumatoiminta. Erityisesti tapahtumissa huomioidaan kulttuuriperintöohjelman mukaiset kaupungin merkkipäivät: 7.3.(Mikkelin syntymäpäivä), lokakuun 1. sunnuntai (Mikkelinpäivä) sekä liittyneiden kuntien vuotuispäivät ja perinteiset tapahtumat. Merkkipäiviä tullaan hyödyntämään kaupungin myönteisen imagon markkinoinnissa. Kulttuuripalvelut organisoivat edelleen myös kansallisen veteraanipäivän ja itsenäisyyspäivän juhlien ohjelmien suunnittelun. Avustuksilla ja monipuolisilla yhteistoimintasopimuksilla mahdollistetaan eri taiteenlajien tapahtumat ja taiteen perusopetuksen palvelut. Toteutetaan edelleen laajaa poikkihallinnollista Kulttuuripolkua Mikkelin peruskouluihin sekä päivähoidon kanssa järjestettävää KulttuuriKamelia päiväkoteihin. Kulttuuripolussa ja KulttuuriKamelissa otetaan huomioon kulttuuriperintöohjelmassa valmistetut opetusmateriaalit. Kulttuuripolku ja KulttuuriKameli ovat laajentuneet koskemaan myös Suomenniemen ja Ristiinan alueita. Lisäksi ollaan mukana kehittämässä Etelä-Savoon seudullista Lastenkulttuurikeskus Verson toimintaa.

Käyttäjälähtöisiä sekä sähköisiä palveluja tullaan kehittämään vahvasti eteenpäin yhdessä kaupungin muun palvelutuotannon kanssa. Kulttuuripalvelujen alueellinen, tasa-arvoinen ja hyvä saavutettavuus tulee turvata laajentuneessa kaupungissa. Osallisuutta ja osallistamista kulttuurin toimijoiksi aktivoidaan erilaisilla toimenpiteillä. Kansainvälisyyttä ja sen edistämistä tuetaan kohdeavustuksilla.

Talouden toteutuminen ja olennaiset poikkeamat

ASUKKAIDEN OSALLISTAMINEN HYVINVOINNIN TUOTTAMISEEN

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)			
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla	Toteutuma
Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden käyttö: - kävijämäärä omissa ja muiden kanssa yhteistyössä järjestetyissä tapahtumissa - kävijämäärä tapahtumissa, joihin myönnetty kohdeavustusta säännöllistä toiminta-avustusta saavien kävijä/osallistujamäärä	Vetovoimaiset ja monipuoliset kulttuuritapahtumat ja muu kulttuuritoiminta Mikkelin eri alueilla. Kulttuuriperintöohjelman jalkauttaminen: - 7.3. Mikkelin syntymäpäivän muistaminen - Mikkelinpäivä, lokakuun 1. sunnuntai - liittyneiden kuntien vuotuispäivät ja perinteiset tapahtumat - kaikki yllämainitut hyödynnetään markkinoinnissa ja tapahtumatuotannossa - asukkaiden paikallisidentiteetin vahvistaminen - alueellisen yhteisöllisyyden vahvistaminen ja osallisuuden kehittäminen	kulttuurituottajat: Susanna Latvala, Sirpa Pyrhönen, toimistosihiteeri Aija Kuuppo, kulttuurijohtaja Marita Kajander, tietopalvelusihteeri Päivi-Kristiina Erola hoitaa Suomenniemen tapahtumien koordinoitua.	Kulttuuriperintöohjelmaa toteutettiin mm. järjestämällä opastettuja kävelykierroksia ja tukemalla avustusten kautta kulttuuritoimintaa kaupungissa. Huomioitu myös alueellinen kattavuus tapahtumissa. Mm. Suomenniempäivät, Ristiinan kesäkemut, Anttolan viljamakasiinin kesänäyttelyt.

	kulttuuritapahtumien avulla Vuosi 2016: Kulttuuriperintöohjelman huomioiminen tapahtumatoiminnassa		
Lautakunnan toimialan palvelu- ja suorituskyvyn kehittäminen (Mitä muutoksia lautakunnan toimialan palvelu- ja suorituskyvyn tarvitaan, jotta indikaattori kehittyi myönteiseen suuntaan)			
Palvelut ja niiden laatu	Rakenteet ja prosessit	Esimiesten ja henkilöstön uudistuminen ja hyvinvointi	
Turvataan alueellinen tapahtumatuotanto ja monipuoliset sekä laadukkaat kulttuuripalvelut. Suunnitellaan toimivat yhteistyösopimukset ja toimeksiannot	Kulttuuripolun ja KulttuuriKamelin osalta yhteistyötä koulujen ja päivähoidon kanssa tiivistetään. Lastenkulttuurikeskus Verson kanssa kehitetään yhteistyötä. Vuosi 2016: Jatketaan yhteistyötä polun ja kamelin osalta. Olemme mukana Verson strategiatyössä.	Uusien osaamisvaatimusten, erityisesti sähköisten palveluiden hallinta ja osaaminen, tulee huomioida täydennyskoulutuksissa. Vuosi 2016: Sähköisten osaamisvaatimusten hallinta, osaaminen ja mahdollinen syventäminen. Edistetään organisaatio ja yksilöhyvinvointia.	Kulttuuripolkua ja kamelia toteutettiin yhteistyössä koulujen ja päivähoidon kanssa. Kulttuuripalvelut oli mukana Verson strategiatyössä.
Lupaus 2016 ja sen lunastaminen: ICT:n mahdollisuudet ja niiden hyödyntäminen			
Sähköisen asiakirjahallinnan mahdollisuuksien parempi hyödyntäminen: Toteutetaan avustusten sähköinen haku.			Vuosivastuksien haku toteutettiin sähköisenä ja muita sähköistä avustusjärjestelmää kehitetty muilta osin eteenpäin. Ensimmäistä kertaa toteutettiin myös sähköinen jäämaalausseinäpinta Kirkkopuistoon yhteistyössä OI:n kanssa.
Talouden reunaehdot: Millainen vaikutus on määrärahoihin?			
Avustuksiin ja asiantuntijapalkkioihin varattuja määrärahoja ei ole varaa laskea nykyisestä.			

ELINKEINOJEN HYVINVOINTI JA KOKO KAUPUNGIN ELINVOIMA

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)			
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla	Toteutuma
Mikkelin mainekuvan kehitys	Toteutetaan korkeatasoisia ja vetovoimaisia kulttuuritapahtumia. Hyvät kulttuuripalvelut lisäävät Mikkelin kaupungin vetovoimaa (mm. olemme mukana asuntomessujen ja Suomi 100v. juhluvuoden suunnittelussa)	kulttuurijohtaja, kulttuurituottajat	Kulttuuritapahtumia ja työpajoja suunniteltu sekä toteutettu. Mm. muotoilutyöpajoja yhteistyössä vammaispalvelujen kanssa, verkkograffititaidetyöpaja nuorille, hiihtolomaviikolle huomioitiin lapsille ja nuorille tapahtumia ja työpajoja sekä puistokonserteja ja huvilivikarnevaalia. Valtakunnallisissa kuurojen kulttuuripäivissä mukana toteuttamassa ja tukemassa

			tapahtumaa. Kulttuuripalvelut mukana asuntomessujen työryhmissä ja Suomi 100v. suunnittelussa.
Lautakunnan toimialan palvelu- ja suorituskyvyn kehittäminen			
Palvelut ja niiden laatu	Rakenteet ja prosessit	Esimiesten ja henkilöstön uudistuminen ja hyvinvointi	
Viestinnän ja markkinoinnin kehittäminen omien tapahtumien osalta	Viestintäkanavien kehittäminen ja hyödyntäminen nettisivujen ja sosiaalisen median kautta. Markkinointisuunnitelman päivittäminen.	Henkilöstön koulutuksen lisääminen markkinoinnissa ja viestinnässä sekä erityisesti sosiaalisen median käytössä Vuonna 2016: Ylläpidetään ja syvennetään viestintää ja markkinointia.	Nettisivuja kehitetty tapahtumien osalta (hulivili, kulttuurijoulukauppa) ja sosiaalista mediaa hyödynnetty kattavasti tiedotuksessa ja markkinoinnissa. Kulttuuripalveluilla oma facebook-sivu- Instagram-sivusto.
Lupaus2016 ja sen lunastaminen: ICT:n mahdollisuudet ja niiden hyödyntäminen			
Jatketaan K9- kulttuurikortin pilotoimista mobiiliversioksi, hyödynnetään sähköisiä infotauluja, sosiaalinen media kattavasti käyttöön tiedotuksessa ja markkinoinnissa, kehitetään sähköistä avustusten hakua			K9-kulttuurikortti kehitetty sähköiseksi (kortti jaetaan ensimmäisen kerran syksyllä 2016 sähköisenä), tiedotuksessa ja markkinoinnissa hyödynnetty kattavasti erilaisia sähköisiä kanavia. Samoin sähköistä avustusten hakua kehitetty eteenpäin.
Talouden reunaehdot: Millainen vaikutus on määrärahoihin?			
Toimivat työvälineet ja atk-ohjelmat ja -laitteet. Avustuksiin ja asiantuntijapalkkioihin varattu määrärahoja ei ole varaa laskea nykyisestä.			

LUONNON JA YMPÄRISTÖN HYVINVOINTI

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)			
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla	Toteutuma
Lautakunnan toimialan palvelu- ja suorituskyvyn kehittäminen			
Palvelut ja niiden laatu	Rakenteet ja prosessit	Esimiesten ja henkilöstön uudistuminen ja hyvinvointi	
Lupaus2016 ja sen lunastaminen: ICT:n mahdollisuudet ja niiden hyödyntäminen			
Talouden reunaehdot: Millainen vaikutus on määrärahoihin?			

Palvelu: Yleiset kulttuuripalvelut

Vastuhenkilö: Marita Kajander

	Toteuma 7/2015	Talousarvio 2016	Toteuma 7/2016	Muutos % 7/2015-7/2016	Toteuma % 7/2016-TA2016
Järjestöjen/yhteisöjen kulttuuriavustukset, järjestö määrä					
Järjestöjen kulttuuriavustukset, järjestö määrä kpl	46	65	44	-4,3	67,7
Avustettujen järjestöjen jäsenmäärä kpl	2 534	6 000	2 660	5,0	44,3
Muu kulttuuritoiminta					
Muu kulttuuritoiminta, asiakkaat kpl	21 028	22 000	18 323	-18,8	77,6
€ / asiakas €/asiakas	12,49	30,32	20,05	60,5	66,1
Yhteensä €	262 728	667 036	342 215	30,3	51,3
Tuotot €	-46 610	-95 000	-96 922	107,9	102,0
Netto €	216 118	572 036	245 293	13,5	42,9
Kulttuuripalvelut yhteensä					
Toiminnan kulut yhteensä €	262 728	667 036	342 215	30,3	51,3
Tuotot €	-46 610	-95 000	-96 922	107,9	102,0
€ / asukas €/asukas	4,81	12,22	6,27	30,3	51,3
Tuottojen osuus kuluista (%)	-17,7	-14,2	-28,3	59,6	198,9
Netto €	216 118	572 036	245 293	13,5	42,9
Ammatillinen henkilöstö hlö	4	4	3	-25,0	75,0
Toimitilat, m2 m2	1 001	1 324	1 324	32,2	100,0
Toimintatulot €	-46 610	-95 000	-96 922	107,9	102,0
Toimintamenot €	262 728	667 036	342 215	30,3	51,3
Toimintakate €	216 118	572 036	245 293	13,5	42,9

Tuottajan viesti tilaajalle

Avustettavien järjestö määrässä ja jäsen määrässä liikutaan melko vakiintuneella tasolla. Pientä nousua jäsen määrässä on havaittavissa. Kävijä määrä tapahtumissa liikkuu vuosittain ja asiakkaiden määrä on verrannollinen siihen, kuinka monta tapahtumaa on järjestetty tai oltu mukana yhteistyökumppanina. Tuottojen osuus on noussut merkittävästi lähinnä hankerahoituksen kautta.

Museot

Mikkelin kaupungin museoiden tehtävänä on säilyttää, tallentaa ja tehdä tunnetuksi paikallista aineellista ja visuaalista kulttuuriperintöä harjoittamalla tutkimusta, opetusta, näyttely- ja julkaisu toimintaa sekä tarjoamalla monipuolisia kuvataidepalveluja. Taidemuseo toimii Etelä-Savon aluetaidemuseona ja edistää museotoimintaa, visuaalista kulttuuria sekä taiteeseen liittyvän tiedon saatavuutta toiminta-alueellaan. Päämajamuseo vaalii talvi- ja jatkosodan aikaisen Mikkelin sijoitetun Suomen armeijan päämajan historiallista perinnettä.

Palvelusuunnitelma

Keskeisiä tavoitteita ovat kulttuuriperinnön tallettaminen ja säilyttäminen sekä kulttuuriperinnön arvostuksen lisääminen. Lisäksi tavoitteena on tulosalueen peruspalveluiden turvaaminen museolain ja -asetuksen edellyttämällä tavalla huomioiden erityisesti lapset ja nuoret, ikääntyneet ja erityisryhmät.

Talouden toteutuminen ja olennaiset poikkeamat

ASUKKAIDEN OSALLISTAMINEN HYVINVOINNIN TUOTTAMISEEN

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)			
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla	Toteutuma
Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden käyttö	Kokoelmien digitointi Näyttelyiden ja tapahtumien tuottaminen ja kehittäminen Museotoimen toimialaan liittyvän tutkimuksen edistäminen	Museoamaneussit, museovirkailijat Museotoimenjohtaja, museoamaneussit Museotoimenjohtaja, museoamaneussit	31.7. mennessä museotoimen näyttelyissä kävi 22 209 kävijää mikä on 3 289 kävijää enemmän kuin vastaavana aikana edellisenä vuonna. prosentuaalinen kasvu on n. 17 %. Finnassa on tallennettuna 4324 digitoitua objektia museotoimen kokoelmista. Yksi digitaalinen näyttelyelementti (Talvisodan aikaiset Mikkelin pommitukset) on toteutettu osana Sotahistoriakeskuksen selvitystyötä. Näyttelyelementtejä tuotetaan 3-4 kpl lisää syksyn 2016 ja kevään 2017 aikana.
Lautakunnan toimialan palvelu- ja suorituskyvyn kehittäminen (Mitä muutoksia lautakunnan toimialan palvelu- ja suorituskykyyn tarvitaan, jotta indikaattori kehittyy myönteiseen suuntaan)			
Palvelut ja niiden laatu	Rakenteet ja prosessit	Esimiesten ja henkilöstön uudistuminen ja hyvinvointi	
Digitaalisten mahdollisuuksien parempi hyödyntäminen	Finna –aineiston kartuttaminen Tuotetaan digitaalisia näyttelyelementtejä Päämajamuseoon osana Sotahistoriakeskuksen selvitystyötä Suur-Savon museon perusnäyttelyn uudistus aloitetaan tuottamalla digitaalisia näyttelyelementtejä	Uusien osaamisvaatimusten huomioiminen rekrytoinneissa	Finnassa on tallennettuna 4324 digitoitua objektia museotoimen kokoelmista. Yksi digitaalinen näyttelyelementti (Talvisodan aikaiset Mikkelin pommitukset) on toteutettu osana Sotahistoriakeskuksen selvitystyötä. Näyttelyelementtejä tuotetaan 3-4 kpl lisää syksyn 2016 ja kevään 2017 aikana.

	Lupaus2016 ja sen lunastaminen: ICT:n mahdollisuudet ja niiden hyödyntäminen
	Finna (Kansallinen Digitaalinen Kirjasto) –aineiston kartuttaminen ja sitä kautta museotoimen kokoelma-aineistojen avaaminen kattavammin yleisölle internetissä.
	Talouden reunaehdot: Millainen vaikutus on määrärahoihin?
	Päämajamuseon digitaalisia näyttelyelementtejä tuotetaan Sotahistoriakeskukseen selvitystyöhön osoitetulla rahoituksella. Suur-Savon museon perusnäyttelyn uudistus toteutetaan vaiheittain usean vuoden kuluessa. Tähän haetaan ulkopuolista rahoitusta.

ELINKEINOJEN HYVINVOINTI JA KOKO KAUPUNGIN ELINVOIMA

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)			
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla	Toteutuma
Mikkelin mainekuvan kehitys	Toteutetaan korkeatasoisia ja kiinnostavia näyttelyitä	Museotoimenjohtaja, amanuenssit	
Lautakunnan toimialan palvelu- ja suorituskyvyn kehittäminen			
Palvelut ja niiden laatu	Rakenteet ja prosessit	Esimiesten ja henkilöstön uudistuminen ja hyvinvointi	
Viestinnän ja markkinoinnin kehittäminen	Uusien viestintä- ja markkinointikanavien hyödyntäminen, mm. Some	Viestintä ja markkinointikoulutuksen lisääminen	
Lupaus2016 ja sen lunastaminen: ICT:n mahdollisuudet ja niiden hyödyntäminen			
Uusien viestintä- ja markkinointikanavien hyödyntäminen, mm. Some.			
Talouden reunaehdot: Millainen vaikutus on määrärahoihin?			
Korkeatasoisten näyttelyiden tuottaminen ja niiden markkinointi vaativat riittävän rahoituspohjan. Museotoimen palveluiden laajuuden ja tason säilyttäminen ei ole mahdollista mikäli resursseja yhä leikataan.			

LUONNON JA YMPÄRISTÖN HYVINVOINTI

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)			
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla	Toteutuma
Rakennetun ympäristön laatu	Toimitilojen kehittäminen asiakas- ja ympäristöystävällisemmiksi	Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunta, sivistystoimenjohtaja, museotoimenjohtaja	Uuden taidemuseon hankesuunnitelma on hyväksytty Mikkelin kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa keväällä 2016.
Lautakunnan toimialan palvelu- ja suorituskyvyn kehittäminen			
Palvelut ja niiden laatu	Rakenteet ja prosessit	Esimiesten ja henkilöstön uudistuminen ja hyvinvointi	
Toimitilojen kehittäminen saavutettaviksi, esteettömiksi, ympäristöystävällisemmiksi ja olosuhteiltaan museoalan standardeja vastaaviksi.	Taidemuseon siirto uusiin tiloihin. Museotoimen hajallaan sijaitsevien kokoelmasäilytystilojen yhdistäminen "yhden katon alle" esimerkiksi maakunnalliseen kokoelmakeskukseen.		Uuden taidemuseon hankesuunnitelma on hyväksytty Mikkelin kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa keväällä 2016.
Lupaus2016 ja sen lunastaminen: ICT:n mahdollisuudet ja niiden hyödyntäminen			
Digitaali- ja teknologian tarjoamien mahdollisuuksien parempi hyödyntäminen pysyvissä ja vaihtuvissa näyttelyissä. Taidemuseon toimitiloissa uuden tekniikan tarjoamat			

mahdollisuuden huomioidaan jo suunnitteluvaiheessa. Tuotetaan digitaalisia näyttelyelementtejä Päämajamuseoon osana Sotahistoriakeskukseen selvitystyötä. Digitaalitekniikan hyödyntäminen Suur-Savon museon perusnäyttelyssä.	
Talouden reunaehdot: Millainen vaikutus on määrärahoihin?	
Vaatii suuria investointeja pitkällä tähtäimellä	

Palvelu: Museot

Vastuhenkilö: Matti Karttunen

		Toteuma 7/2015	Talousarvio 2016	Toteuma 7/2016	Muutos % 7/2015-7/2016	Toteuma % 7/2016-TA2016
Museot, käynnit	kpl	18 920	26 400	22 288	17,8	84,4
€ / käynti	€/käynti	30,98	38,42	26,74	-13,7	69,6
€ / aukiolotunti	€/h	221,89	193,69	173,30	-21,9	89,5
Kävijämäärä per käyttötunti	kpl/h	8,3	4,7	6,0	-28,2	127,5
Näyttelyiden määrä	kpl	15	17	16	6,7	94,1
Tallenteiden määrä	kpl	47 714	47 574	974	-98,0	2,0
Sijoitettavien teosten määrä	kpl	598	600	600	0,3	100,0
Yhteensä	€	586 232	1 014 335	595 977	1,7	58,8
Tuotot	€	-54 983	-104 000	-92 118	67,5	88,6
Toiminnan kulut yhteensä	€	680 459	1 168 833	687 688	1,1	58,8
Tuotot	€	-71 456	-104 000	-107 118	49,9	103,0
Tuottojen osuus kuluista (%)	%	-11	-9	-16	48,3	175,1
Netto	€	609 003	1 064 833	580 570	-4,7	54,5

Tuottajan viesti tilaajalle

Museotoimella on toimipisteitä 14 eri paikassa mikä aiheuttaa haasteita toiminnan organisoinnissa operoidessa pienellä henkilökuntamäärällä. Vuoden 2015 lopussa käyttöön otettu Valtakunnallinen museokortti on nostanut hieman museotoimen kävijämääriä. Kortin käyttöönoton vaikutus museotoimen tulojen muodostukseen nähdään loppuvuodesta. Pien-Toijolan museokohde Ristiinassa on ollut korjaustöiden vuoksi koko kesän suljettuna yleisöltä.

Kirjastot

Kirjasto tarjoaa kirjasto- ja tietopalveluja Mikkelin kaupungin asukkaille sekä yhteistoimintasopimusten mukaisesti seudun kuntien asukkaille. Mikkelin kaupunginkirjasto toimii myös Etelä-Savon maakuntakirjastona.

Palvelusuunnitelman toteutuminen

Kirjastotoimintaa on kehitetty palvelustrategian linjausten mukaan lähipalveluna, mutta taloudentasapainottamistoimenpiteet vaikuttivat siihen, että kirjastoautotoiminta lakkautettiin vuoden alusta. Keskeisimpiä haasteita palvelujen onnistuneen toteutumisen kannalta ovat riittävän kirjastoammatillisen henkilökunnan säilyttäminen ja henkilökohtaisten asiantuntijapalveluiden kehittäminen muuttuvat asiakastarpeet huomioiden. Pitkään jatkuneen taloudentasapainottamisen vuoksi henkilöstöä on jouduttu vähentämään, minkä vuoksi kirjastojen kesäaukioloajat ovat olleet suppeammat kuin edellisinä kesinä.

Kirjastojen ja yhteis palvelupisteen yhteisen asiakaspalvelun kehittämistä on jatkettu aikaisempien kokemusten perusteella. Yhteis palvelua tekeville henkilöille on muodostettu oma tiimi, jossa kokemuksia ja hyviä toimintatapoja on luontevaa jakaa eri toimipaikkojen välillä.

Talouden toteutuminen ja olennaiset poikkeamat

Kirjastojen talous näyttää toteutuvan suunnitelman mukaisesti. Muutoksia tuovat hankkeet niin tulojen kuin menojenkin osalta. Kirjaston henkilöstötilanne on hyvin tiukka suhteessa aukioloaikoihin, minkä vuoksi pitkien sairauspoissaoloihin on jouduttu ottamaan sijaisia. Tämä tuo pientä painetta henkilöstömenoihin. ATK-kuluissa on kuitenkin pystytty säästämään jopa ennakoitua enemmän, mikä kompensoi henkilöstökulujen ylityspainetta.

ASUKKAIDEN OSALLISTAMINEN HYVINVOINNIN TUOTTAMISEEN

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)			
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla	Toteutuma
Ei yhtään läheistä ystävää	Nuorten osallistumismahdollisuuksien lisääminen (Luovasti lisää lukutaitoja –hanke, ERNOD-hanke)	Lasten ja nuorten tiimi, Asiakaspalvelutiimi	Luovasti lisää lukutaitoja – hankkeessa kirjaston henkilökuntaa on koulutettu hyödyntämään digitaalisia laitteita nuorten kanssa työskentelyyn. ERNOD-hankkeessa on järjestetty erityistukea tarvitseville nuorille 10 kpl mediaklubeja. Klubitöiminnan tavoitteena on kannustaa nuoria osallistumiseen ja vaikuttamiseen sekä tarjota yhteisöllistä tekemistä.
Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden käyttö: kirjaston käyttö/kävijät	Tapahtumien kehittäminen: asukastupa, lukemisen edistäminen	Palvelupäälliköt, Tapahtuma- ja viestintätiimi	Pääkirjaston yläaulassa on järjestetty yhteistyössä Mikke ry:n, Mikkelin Setlementti ry:n ja kansalaisopiston kanssa asukastupatoimintaa torstaisin. Ohjelmassa on ollut erilaisia teemoja hyvinvoinnin ja kulttuurin alalta. Keväällä pääkirjastossa kokoontui Novellikoukku, jossa yhdistyivät käsitöiden tekeminen, yhteisöllisyys ja kirjallisuus. Novellikoukku on vetänyt kirjaston asiakas. Lukupiirit ovat jatkuneet.
Lautakunnan toimialan palvelu- ja suorituskyvyn kehittäminen (Mitä muutoksia lautakunnan toimialan palvelu- ja suorituskyvyn tarvitaan, jotta indikaattori kehittyi myönteiseen suuntaan)			

Palvelut ja niiden laatu	Rakenteet ja prosessit	Esimiesten ja henkilöstön uudistuminen ja hyvinvointi	
Osallistavien menetelmien käyttö kirjastotyössä	Ammattitaitoisen henkilöstön työajan käyttäminen asiakaskontakteihin Kirjastopolun lanseeraaminen	Asiakkaan kohtaamiseen ja osallisuuden huomioimiseen liittyvien taitojen lisääminen Uusien osaamisvaimusten huomioiminen rekrytoinneissa (huomio myös asetuksen mukaiseen pätevytyteen)	Henkilökuntaa on koulutettu osallisuuteen liittyviin menetelmiin useissa työpajoissa Luovasti lisää lukutaitoja –hankkeen puitteissa. Erilaisten asiakkaiden kohtaamiseen liittyvää koulutusta järjestetään syksyllä yhteistyössä MAMK:in ja AVI:n kanssa. Kirjastopolkuun liittyviä erilaisia toimintamalleja on pilotoitu yhdessä eri koulujen kanssa. Toimivimmat mallit otetaan käyttöön alakouluille lukuvuoden 2016-2017 alkaessa. Ryhmäkäynnit, kirjavinkkaukset ja ilmiöprojektit on aikataulutettu koulujen kanssa syyslukukauden osalta.
Koko kirjaston kattavan kokoelmapolitiikan toteuttaminen	Kokoelman yhteiskäyttö koko asiakaskuntaa hyödyntävästi Sähköisten aineistojen käytön laajentaminen Asiakastiedon ja – palautteen kerääminen ja hyödyntäminen	Esimiesten ja henkilökunnan tulee sisäistää Yksi kirjasto, yksi asiakaskunta, yksi kokoelma – ajattelu	Syksyllä 2015 käyttöön otettua uutta e-kirjaliittymää on markkinoitu ja asiakkaita on opastettu käyttämään sitä.
Lupaus 2016 ja sen lunastaminen: ICT:n mahdollisuudet ja niiden hyödyntäminen			
Avoimen lähdekoodin kirjastojärjestelmä, joka mahdollistaa muun muassa sähköisten aineistojen etäkäytön, omien tietojen muokkaamisen, luku- ja kuuntelukokemusten jakamisen ja tallentamisen omiin tietoihin ja esimerkiksi verkkomaksamisen.			Verkkomaksamisratkaisun liittämistä kirjastojärjestelmään selvitetään.
Talouden reunaehdot: Millainen vaikutus on määrärahoihin?			
Henkilöstöressursista ei ole enää varaa supistaa ilman tuntuja aukioloaikojen leikkauksia tai toimipaikkojen lakkauttamisia. Lisäksi ammattitaitoinen kirjastoammatillinen henkilöstö on turvattu ja sen määrässä on huomioitava kirjastoasetuksen määräys korkeakoulutetun henkilökunnan määrästä. Tämä tulee lisäämään henkilöstökuluja noin 22 000 €/vuosi. Kokoelman yhteiskäyttö lisää riskiä kuljetuskustannusten kasvamiseen, mutta se on välttämätöntä tilanteessa, jossa aineistomäärä rahaa on supistettu rajusti.			

ELINKEINOJEN HYVINVOINTI JA KOKO KAUPUNGIN ELINVOIMA

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)			
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla	Toteutuma
Asukkaiden koulutustaso	Edistetään omaehtoista ja tutkintoon johtavia opiskelua tarpeita palvelevan kokoelman ja tiedonhaun ohjauksen avulla. Tarjotaan väylä tietoyhteiskuntataitojen opetteluun: esimerkiksi Mobiilihelpin järjestäminen osana asukastupaa.	Palvelupäällikkö (kokoelmat), Kokoelmatiimi Informaatikko	Kurssikirja- ja kielikurssikokoelmaa on uusittu ja vahvistettu. On luotu Tietotunti-konseptti, jonka puitteissa on järjestetty 1-2 kertaa kuukaudessa koulutustilaisuuksia, joilla tuetaan aikuisväestön tietoyhteiskuntataitoja. Koulutusteemoina on ollut esimerkiksi tablettien käyttö ja sosiaalisen median kanavat.

Lautakunnan toimialan palvelu- ja suorituskyvyn kehittäminen			
Palvelut ja niiden laatu	Rakenteet ja prosessit	Esimiesten ja henkilöstön uudistuminen ja hyvinvointi	
Mobiililaitteiden käyttäminen osallisuudessa ja lukemiseen innostamisessa.	Käytetään mobiililaitteita osana kirjavinkkausta ja muita sisältöjen avaamisen keinoja.	Koulutetaan henkilökuntaa hyödyntämään mobiililaitteita ja opastamaan niiden käyttöä asiakkaille.	Koko henkilökunta on osallistunut pienryhmäkoulutuksiin, joissa on opetettu tablettien käyttöä ja e-kirjapalveluita. Lisäksi opetusta on järjestetty kirjatrailerimenetelmästä, jota on kokeiltu käytäntöön osana uuden opetussuunnitelman mukaista kirjastokäytönopetusta. Perinteisen kirjastosuunnituksen rinnalle on luotu digitaalinen kirjastosuunnistus, jota myös on pilotoitu osana uuteen opetussuunnitelmaan siirtymistä.
Lupaus2016 ja sen lunastaminen: ICT:n mahdollisuudet ja niiden hyödyntäminen			
Luovasti lisää lukutaitoja –hankkeessa on hankittu 10 tablettitietokonetta kirjaston asiakkaiden käyttöön. Jotta voimme hyödyntää laitteita esimerkiksi kirjastokäytön opetuksessa, tarvitsemme laitteita enemmän. Kirjastolle tarvittaisiin vähintään 10 tablettitietokonetta lisää asiakaskäyttöön.			Saatu hankeraha, joka mahdollistaa 10 tablettitietokoneen hankkimisen. Hankinta vireillä.
Talouden reunaehdot: Millainen vaikutus on määrärahoihin?			
Vuodelle 2016 tai 2017 tulisi budjetoida käyttötalousmenoihin 4 000 e uusien tablettitietokoneiden hankintaan.			

LUONNON JA YMPÄRISTÖN HYVINVOINTI

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)			
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla	Toteutuma
Lautakunnan toimialan palvelu- ja suorituskyvyn kehittäminen			
Palvelut ja niiden laatu	Rakenteet ja prosessit	Esimiesten ja henkilöstön uudistuminen ja hyvinvointi	
Lupaus2016 ja sen lunastaminen: ICT:n mahdollisuudet ja niiden hyödyntäminen			
Talouden reunaehdot: Millainen vaikutus on määrärahoihin?			

Palvelu: Kirjastopalvelut						
Vastuuhenkilö: Virpi Launonen						
		Toteuma 7/2015	Talousarvio 2016	Toteuma 7/2016	Muutos % 7/2015-7/2016	Toteuma % 7/2016-TA2016
Pääkirjasto						
Pääkirjasto, lainat	kpl	295 093	510 000	275 280	-6,7	54,0
€ / laina	€/laina	4,22	3,95	4,49	6,4	113,7
€ / toimintatunnit	€/h	787,63	754,56	847,52	7,6	112,3
Käynnit	kpl	213 923	335 000	260 122	21,6	77,6
€ / käynti	€/käynti	5,82	6,01	4,75	-18,4	79,0
Aukiolotunnit viikossa	h	58	58	58	0,0	100,0
Pääkirjasto yhteensä	€	1 245 251	2 013 160	1 235 684	-0,8	61,4
Tuotot yhteensä	€	-246 340	-482 600	-253 845	3,0	52,6
Netto	€	998 910	1 530 560	981 839	-1,7	64,1
Lähikirjastot						
Lähikirjastot, lainat	kpl	175 545	312 100	172 524	-1,7	55,3
€ / laina	€/laina	4,74	5,20	4,87	2,7	93,7
€ / toimintatunnit	€/h	86,14	101,87	91,90	6,7	90,2
Käynnit	kpl	176 690	174 000	110 113	-37,7	63,3
€ / käynti	€/käynti	4,71	9,32	7,63	61,9	81,8
Aukiolotunnit viikossa	h	357,00	357,00	340,00	-4,8	95,2
Lähikirjastot yhteensä	€	832 418	1 621 498	839 829	0,9	51,8
Tuotot yhteensä	€	-23 845	-33 400	-19 354	-18,8	57,9
Netto	€	808 574	1 588 098	820 475	1,5	51,7
Kirjastoautot						
Kirjastoautot, lainat	kpl	11 234		34	-99,7	
€ / laina	€/laina	6,08	0,00	182,70	2907,0	
Käynnit	kpl	9 507			-100,0	
€ / käynti	€/käynti	7,18	0,00	0,00	-100,0	
Kirjastoautot yhteensä	€	68 256	0	6 212	-90,9	
Tuotot yhteensä	€	-130	0	0	-100,0	
Netto	€	68 127	0	6 212	-90,9	
Kirjastot yhteensä						
Kirjastot yhteensä, lainat	kpl	481 872	822 100	447 838	-7,1	54,5
€ / laina	€/laina	4,45	4,42	4,65	4,4	105,1
€ / lainaaja	€/lainaaja	109,81	152,78	100,35	-8,6	65,7
Lainaajat / asukas (peittävyys)	%	35,79	43,57	37,99	6,2	87,2
Käynnit	kpl	400 120	509 000	370 235	-7,5	72,7
€ / käynti	€/käynti	5,36	7,14	5,62	4,8	78,7
Bruttokulut / asukas	€/asukas	39,30	61,40	38,12	-3,0	62,1
Verkkopalvelun käyttö		115 014	190 000		-100,0	0,0
Asiantuntijapalvelut		491 520	813 200	578 310	17,7	71,1
Kirjastot yhteensä	€	2 145 925	3 634 658	2 081 725	-3,0	57,3
Tuotot yhteensä	€	-270 315	-516 000	-273 200	1,1	52,9
Netto	€	1 875 611	3 118 658	1 808 526	-3,6	58,0
Kirjastopalvelut yhteensä						
Toiminnan kulut yhteensä	€	2 255 941	3 750 316	2 214 939	-1,8	59,1
Toiminnan tuotot yhteensä	€	-551 677	-626 000	-477 455	-13,5	76,3
Tuottojen osuus kuluista (%)	%	0,24	0,17	0,22	-11,9	129,1
Netto	€	1 704 264	3 124 316	1 737 484	1,9	55,6

Tuottajan viesti tilaajalle

Lainaus on laskenut sekä pääkirjastossa että lähikirjastoissa, mikä vaikuttaa siihen, että lainan hinta on edellisvuotta kalliimpi. Lainaajien määrä kirjastoissa on kasvanut. Pääkirjastossa käyntien määrä on noussut merkittävästi, mutta lähikirjastoissa käyntien määrä on romahtanut. Osasyynä on Kalevankankaan kirjaston ja Suomenniemen kirjastojen aukioloaikojen supistaminen, mutta se ei selitä näin suurta pudotusta. Kirjastoauto on lakkautettu vuoden 2016 alusta.

Liikunta- ja nuorisopalvelut

Liikunta- ja nuorisopalveluiden tehtävänä on luoda toimintaedellytykset ja tukea monipuolista liikunta- ja nuorisotoimintaa, edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea nuorten kasvua, kehitystä ja kansalaisvalmiuksia.

Liikunta- ja nuorisopalvelut edistää palveluillaan ja rakennetulla ympäristöllä asukkaiden hyvinvointia ja ehkäisee syrjäytymiskehitystä. Monipuolinen nuorisotyö ja liikuntapaikkatarjonta kannustavat kuntalaisia ohjattuun ja omaehtoiseen toimintaan. Liikuntapaikkarakentaminen ja jo olemassa olevien liikuntapaikkojen kunnostaminen paremmin nykyvaatimuksia vastaaviksi lisää kuntalaisten liikkumista. Tällainen vaikutus on esimerkiksi lähiliikuntapaikkojen perusparannuksella.

Palvelusuunnitelma

Liikunta- ja nuorisopalvelut ovat lähipalveluita, joiden tavoitettavuus sekä kaupunki- että haja-asutusalueella tulee turvata. Palveluiden ylläpitäminen maantieteellisesti laajalla alueella ja edelleen niukkenevilla resursseilla on vaikeaa, ja palveluverkkoon on tarkastelujakson aikana tehty vähennyksiä lähinnä toimitilojen osalta kaupunginvaltuuston asettaman talouden tasapainottamishjelman sekä keväällä 2014 valmistuneen palveluverkkosuunnitelman mukaisesti. Vähän käytössä olevien liikuntapaikkojen ja –reittien lakkauttamista, edelleen palveluverkkosuunnitelman mukaisesti, joudutaan harkitsemaan. Kaupungin tarjoamaa tai yhteistyössä eri tahojen kanssa tarjottavaa liikunnan ohjausta ja sitä kautta liikkumisen määrää pyritään lisäämään. Liikunnan ohjauksen kysyntä ja tarve tulee lähivuosina korostumaan.

Liikkumisen unelmavuoden läpivienti erilaisine liikuntakokeiluineen ja –hankkeineen kannustaa kaupunkilaisia liikkumaan enemmän, millä tähdätään terveyden ja hyvinvoinnin lisääntymiseen.

Sivistys- ja sote-toimialojen lisääntyvä yhteistyö Olkkari-toiminnassa mahdollistaa nuorten matalan kynnyksen ohjauspalvelujen suotuisan kehityksen edelleen.

Etsivää nuorisotyötä esitetään vakinaistettavaksi, jotta nuoria hyvin tavoitettava ja joustavasti kohtaava työmuoto saadaan turvattua. Tähän ei toistaiseksi tarvita eurovarausta, sillä valtionapu etsivään työhön tulee jatkumaan.

Naisvuoren uimahallin peruskorjaus nykyaikaiseksi uimahalliksi aloitettaneen kesäkuussa 2016. Remontin valmistuttua uusittu uimahalli palvelee liikkujia entistä paremmin.

Talouden toteutuminen ja olennaiset poikkeamat

Liikuntapaikkojen tulo-odotusta nostettiin merkittävästi tälle vuodelle kaupunginvaltuuston asettaman tulotavoitteen mukaisesti.

Osa päätetyistä hinnankorotuksista astuu voimaan vasta syksyllä, koska hintoja ei voitu nostaa kesken liikuntaseurojen toimintakauden. Kun otetaan huomioon, että viime vuonna tulotavoitetta ei saavutettu, tässä vaiheessa arvioidaan toimintatuottojen jäävän vajaan 75 000 euroa. Lisäksi Naisvuoren uimahallin remontti, josta ei talousarviota laadittaessa ollut vielä päätöstä, aiheuttaa noin 80 000 euron lisävajeen tuloissa. Toisaalta Naisvuoren remontin vuoksi toimintakuluissa ja henkilöstömenoissa säästetään: esimerkiksi kaksi siivoojan vakanssia täytettiin määräaikaikaisesti remonttiin asti ja remontin ajan vakanssit ovat täyttämättä.

Itä-Suomen aluehallintovirasto myönsi etsivän nuorisotyön toteuttamiseen 171 000 euroa, käytettäväksi työntekijöiden palkkakustannuksiin. Summa on 9000 euroa aiempaa ja budjetoitua vähemmän. AVI jätti myöntämättä valtionavustusta Kaikki Liikkumaan! –hankkeelle, eli maahanmuuttajien kotouttamiseen liikunnan avulla. Avustusta oli budjetoitu 40 000 euroa.

Hankerahaa ei saatu myöskään digitaalisen työotteen lisäämiseksi nuorisotyössä. Avustusta oli budjetoitu 35 000 euroa.

Toteutumatta jääneiden hankkeiden osalta myös talousarvioon varattuja menoja säästyy. Kaikki Liikkumaan! –hankkeen toimintaa ei kuitenkaan ajeta kokonaan alas, vaan sitä tehdään pienimuotoisemmin. Hanketuloja arvioidaan saatavan noin 80 000 vähemmän kuin talousarviossa.

Rantakeitaan kahviotoiminnan ja lipunmyynnin uudelleenjärjestely sekä yksityisen pienajalkapallohallin tukeminen aiheuttavat tänä vuonna yhteensä noin 27 000 euron lisäkustannuksen, mutta sekä kahviotoiminnan ja lipunmyynnin järjestämisen edellytykset sekä kaupungin liikuntapaikkaverkosto paranevat oleellisesti.

ASUKKAIDEN OSALLISTAMINEN HYVINVOINNIN TUOTTAMISEEN

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)			
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuutus toimialalla	Toteutuma
Ei yhtään läheistä ystävää, %-osuus	Liikuntaseuroihin harrastamaan ohjaaminen, omatoimiseen liikuntatoimintaan kannustaminen, eri lajeihin tutustuminen koulujen urheilukilpailuissa (uusien joukkuekilpailujen vakiinnuttaminen:	Nuorisotalot, Kaikki liikkumaan! –hankkeen ohjaajat, liikuntasuunnittelija	Kaikki liikkumaan – hankkeen ryhmissä ja lajikokeiluissa 512 osallistujaa maaliskuun loppuun mennessä. Hanke ei saanut jatkorahoitusta, mutta toiminta jatkuu sovelletusti. Hankkeeseen liittyvä kävijäkirjanpito lopetettu.

	luistelukilpailu, kouluviestikarnevaali) Maahanmuuttajien kotouttaminen liikunnan avulla. Tutor-toiminnan aloittaminen maahanmuuttajanuorille yhdessä oppilaitosten kanssa Liikuntapaikkamaksujen pitäminen kohtuullisella tasolla, jotta harrastamisen hinta ei oleellisesti nouse Nuorisotalojen toiminnasta informointi, taloille ohjaaminen, ryhmäytys kaikille 7-luokkalaisille Nuorten kannustaminen vertaisryhmätoimintaan Olkkarissa ja nuorisotiloissa. Neljä uutta nuorten omatoimista vertaisryhmää.	Liikuntasuunnittelija Liikunta- ja nuorisajohtaja, liikuntapaikkapäällikkö, hallimestarit Nuoriso-ohjaajat, nuorisosihteeri, etsivä nuorisotyö Nuorisosihteeri, etsivä nuorisotyö	Koulujen välisissä eri lajien urheilukilpailuissa 2818 osallistujaa. Luistelukilpailussa 317 osallistujaa. Kouluviestikarnevaali järjestetään 7.9. Tutor-toiminta aloitettu yhteistyössä oppilaitosten kanssa. Tutorkoulutuksessa 30, joista 6 jatkaa. Nuoria toiminnassa mukana 10. Liikuntapaikkamaksuja nostettu kaupunginvaltuuston asettaman tulotavoitteen saavuttamiseksi. Ryhmäytykset tehdään kaikille 7-luokille syksyn aikana. Tarvittaessa ryhmäytyksiä myös muille luokille. Kolme uutta nuorten vertaisryhmää (Tatu-ryhmä, Kulman Kundit, Nuoret äidit).
Humalajuominen, tupakointi päivittäin, kokeillut laittomia huumeita, %-osuudet	Päihteettömyys kaikessa nuorisotoiminnassa Välitön puuttuminen päihde-epäilyn herätessä ja eteenpäin ohjaus tarvittaessa Tarvittaessa henkilökunnan koulutusta varhain puuttumiseen, kohtaamiseen, puheeksi ottamiseen (nuorisotyö, uimahallit)	Etsivä nuorisotyö, nuoriso-ohjaajat Nuorisosihteeri, hallimestarit	Päihteettömyys kaikessa nuorisotoiminnassa. Nuoriso-ohjaajat ja etsivät nuorisotyöntekijät tehneet yhteistyötä päihde-epäilyissä ja etsivät jalkautuneet tarpeen mukaan nuorisotaloille ja niiden alueelle. Ko. koulutuksia ei tänä vuonna.
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 -vuotiaat, %-osuus	Nuorisolain edellyttämät ilmoitukset oppilaitoksista opiskelunsa keskeyttäneistä, yhteydenotto nuoreen ilmoitusten perusteella ja toimenpiteet	Etsivä nuorisotyö, Olkkaritiimi	Nuorisolain edellyttämää ilmoituksia oppilaitoksista ja puolustusvoimilta 79 kappaletta. Lisäksi 49 muuta uutta nuorta, joiden kohdalla yhteydenotto on tapahtunut muuta kautta

	Etsivälle työlle tieto jokaisesta opiskelunsa keskeyttäneestä nuoresta Kutsuntaikäisten ikäryhmän tavoittaminen kutsunnoissa ja tarvittaessa etsivän nuorisotyön asiakkuus	Etsivä nuorisotyö, liikuntasuunnittelija, liikunnanohjaaja	(nuori itse, vanhemmat). Mikkelin kutsunnat ovat marraskuussa. Liikunta- ja nuorisopalvelut tulee olemaan mukana kutsunnoissa viimevuotiseen tapaan
Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden käyttö: Uimahallikäynnit Liikunnan ohjauksen lisääminen Liikuntakokeilujen lisääminen	Toimitilojen ajantasaisuus ja liikkumisen lisääminen: Naisvuoren uimahallin peruskorjauksen aloittaminen kesäkuussa 2016. Liikkumisen lisääminen, liikkumaan motivointi: Liikkumisen unelmavuoden toteuttaminen yhteistyössä muiden tahojen kanssa Kampanjatuotteet: bonuskuukausi kuukausilipun ostajalle elo-syyskuussa ja huhti-toukokuussa, uimahallikäyntien lisääntyminen hiljaisina aikoina Soveltavan liikunnan ryhmien lisääminen joko omana toimintana tai yhdessä eri toimijoiden kanssa koordinoitena, 5 uutta pysyväisluonteista liikuntaryhmää eri kohderyhmille	Liikunta- ja nuorisajohtaja, hallimestarit Koko henkilöstö Hallimestarit Liikunnanohjaaja, erityisliikunnan ohjaaja, liikuntasuunnittelija	Uimahallien kävijämäärä 93 404 (Rantakeidas 58013, Naisvuori 35391) Naisvuoren uimahallin hankesuunnitelma valmistunut ja halliremontti alkaa elokuussa. Esteettömyys huomioidaan, joten uimahalli on jatkossa entistä useampien tavoitettavissa. Urheilupuiston pukuhuonetilojen remontti valmistunut. Urskin ympäri tehtävä liikuntareitti valmistunut, valaistus rakennetaan vielä tänä vuonna. Aktiivinen osallistuminen Liikkumisen unelmavuoden suunnitteluun ja toteutukseen (liikuntasuunnittelija, liikunta- ja nuorisajohtaja, nuoriso-ohjaajat). Uusia käytäntöjä suunnitteilla, esimerkiksi uudenlainen yhteistyö liikuntaseuran kanssa retkiluisteluradan toteutukseen Toteutunut Viisi uutta ohjattua soveltavan liikunnan ryhmää (niveleoireisten kuntosali, neurologisten kuntosali, vaikeavammaisten kuntosali, erityislasten sählykerho,

			kutsuntaikäisten kuntosali). Liikuntapalveluiden ohjaustoiminnan järjestämissä ryhmissä yhteensä 13 375 osallistujaa.
Lautakunnan toimialan palvelu- ja suorituskyvyn kehittäminen (Mitä muutoksia lautakunnan toimialan palvelu- ja suorituskyvyn tarvitaan, jotta indikaattori kehittyy myönteiseen suuntaan)			
Palvelut ja niiden laatu	Rakenteet ja prosessit	Esimiesten ja henkilöstön uudistuminen ja hyvinvointi	
Osallistavien palveluiden ja ohjauksen kehittäminen	Etsivän nuorisotyön vakinaistaminen	Määräaikaisina työskentelevien etsivänuorisotyöntekijöiden työn jatkuvuuden varmistaminen	Kuusi etsivän nuorisotyön vakanssia vakinaistettu 1.1.2016 alkaen.
Lupaus2016 ja sen lunastaminen: ICT:n mahdollisuudet ja niiden hyödyntäminen			
Tajua Mut! –signaalijärjestelmän käytön vakinaistaminen ja nuoren liputustoiminnon ”arkipäiväistyminen” yhä varhemmin tapahtuvan puuttumisen mahdollistamiseksi.			
Talouden reunaehdot: Millainen vaikutus on määrärahoihin?			
Etsivä nuorisotyö on vuosittain anottavien valtionapumäärärahojen varassa. Määräaikaisuudet ja sidonnaisuus valtionapurahoihin aiheuttavat henkilöstön vaihtuvuutta ja siten kontaktien katkeamista nuoriin. Etsivä nuorisotyö vähenee, mikäli valtionavut työmuodolle vähenevät, ja loppuu, jos valtionapuja ei enää myönnetä. Viiden etsivän nuorisotyöntekijän vakinaistaminen maksaisi vuositasona noin 150 000 euroa siitä lähtien, kun valtionavustusta ei enää saada. Valtionavustuskaudella avustus kattaa työntekijöiden palkkakustannukset.			

ELINKEINOJEN HYVINVOINTI JA KOKO KAUPUNGIN ELINVOIMA

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)			
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla	Toteutuma
Työttömyysaste, %-osuus - alle 25-vuotiaat - alle 30-vuotiaat valmistuneiden osuus	Nuorten tavoittaminen, motivointi, ohjaus eteenpäin oikealle taholle tarvittaessa Jalkautuvan työmuodon vahvistaminen nuorten tavoittamiseksi	Etsivä nuorisotyö, nuorisosihteri	Etsivässä nuorisotyössä 727 käyntiä/tapaamista. Tavattu 503 eri nuorta. Jalkautuvaa työtä vahvistettu lisäämällä yhden työparin katutyöhön käyttämää työaikaa
Mikkelin mainekuvan kehitys	Laadukkaiden liikuntapaikkojen rakentaminen ja kunnossapito	Liikunta- ja nuorisajohtaja, liikuntapaikkapäällikkö, liikuntapaikkojen hoitajat	Urheilupuiston pukuhuone- ja varastotilojen remontti valmistunut. Urskin aitojen sisäpuolelle rakennettava ulkoilureitti (talvella 1,2 km latu) valmistunut, valaistus rakennetaan vielä. Naisvuoren uimahallin remontti, jossa esimerkiksi tilojen esteettömyys otetaan huomioon, alkaa elokuussa. Skeittiparkki rakentuu Urpolaan vuoden 2016 puolella.

Lautakunnan toimialan palvelu- ja suorituskyvyn kehittäminen		
Palvelut ja niiden laatu	Rakenteet ja prosessit	Esimiesten ja henkilöstön uudistuminen ja hyvinvointi
Lupaus2016 ja sen lunastaminen: ICT:n mahdollisuudet ja niiden hyödyntäminen		
Lipas-liikuntapaikkajärjestelmän parempi hyödyntäminen.		
Talouden reunaehdot: Millainen vaikutus on määrärahoihin?		
Liikuntapaikkojen rakentaminen ja kunnostaminen on sidoksissa kaupungin investointiohjelmaan ja sen laajuuteen.		

LUONNON JA YMPÄRISTÖN HYVINVOINTI

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)			
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla	Toteutuma
Hoidettujen ja opastettujen retkeilyreittien ja luontopolkujen pituus (43km)	Keskitytään tiettyihin valikoituihin reitteihin ja pidetään ne kunnossa	Liikuntapaikkapäällikkö, liikunta- ja nuorisajohtaja, liikuntapaikkojen hoitajat	Ennallaan.
Ekologinen jalanjälki	Ulkoilureittien ja liikuntapaikkojen valaisimien vaihto EU-direktiivin mukaisiin vähemmän kuluttaviin valoihin	Liikuntapaikkapäällikkö, liikunta- ja nuorisajohtaja	Toteutuu katuvalojen vaihdon yhteydessä hankkeen ensimmäisessä vaiheessa, valkoisella valolla.
Lautakunnan toimialan palvelu- ja suorituskyvyn kehittäminen			
Palvelut ja niiden laatu	Rakenteet ja prosessit	Esimiesten ja henkilöstön uudistuminen ja hyvinvointi	
Keskitytään valikoitujen, nykyistä harvempien reittien ylläpitoon ja ohjataan käyttöä niille		Ylläpito omalla työvoimalla ja tarvittaessa vähäisin ostopalveluin	
Lupaus2016 ja sen lunastaminen: ICT:n mahdollisuudet ja niiden hyödyntäminen			
Talouden reunaehdot: Millainen vaikutus on määrärahoihin?			
Retkeilyreittien hoitoon ei ole juurikaan varattu määrärahoja, hoito omalla työvoimalla. Kehittämismahdollisuudet rajalliset. Ulkoilureittien valojen vaihto vähemmän kuluttaviin tulee huomioida kaupungin investointiohjelmassa yhdessä katuvalojen vaihdon kanssa. Ulkoilureittien osalta kustannusarvio jopa 300 000 euroa.			

Palvelu: Liikunta- ja nuorisopalvelut

Vastuhenkilö: Antti Mattila

		Toteuma 7/2015	Talousarvio 2016	Toteuma 7/2016	Muutos % 7/2015-7/2016	Toteuma % 7/2016-TA2016
Liikuntapalvelut						
Ulkoliikunta-alueet						
Ulkoliikunta-alueet, kpl	kpl	152	146	146	-3,9	100,0
€ / alue	€/alue	6 280	11 760	6 880	9,5	58,5
€ / hoidettu m2	€/m ²	11,41	19,17	11,21	-1,8	58,5
Yhteensä	€	954 591	1 717 000	1 004 418	5,2	58,5
Tuotot	€	-19 790	-85 600	-51 181	158,6	59,8
Netto	€	934 800	1 631 400	953 237	2,0	58,4
Liikuntareitit						
Liikuntareitit, km	km	319	319	299	-6,3	93,7
€ / km	€/km	190,08	433,86	168,90	-11,1	38,9
Yhteensä kulut	€	60 635	138 400	50 503	-16,7	36,5
Tuotot	€	0	-30 200	0		0,0
Netto	€	60 635	108 200	50 503	-16,7	46,7
Jäähallit						
Käyttöaste %	%	53,67	77,33	72,71	35,5	94,0
€ / käyttötunti	€/h	250,61	192,42	219,00	-12,6	113,8
Yhteensä	€	768 612	1 279 600	661 588	-13,9	51,7
Tuotot	€	-127 651	-284 100	-125 911	-1,4	44,3
Netto	€	640 962	995 500	535 676	-16,4	53,8
Uimahallit						
Uimahallit, käynnit	kpl	88 370	141 000	93 404	5,7	66,2
€ / käynti	€/käynti	9,88	11,23	9,95	0,7	88,6
€ / käynti (netto)	€/käynti	7,38	7,22	7,70	4,3	106,6
€ / aukiolotunti	€/h	389,88	478,63	409,35	5,0	85,5
€ / aukiolotunti (netto)	€/h	291,34	307,80	316,66	8,7	102,9
Tuottojen osuus kuluista (%)	%	-25,27	-35,69	-22,64	-10,4	63,4
Yhteensä	€	873 339	1 583 300	929 636	6,4	58,7
Tuotot	€	-220 730	-565 100	-210 497	-4,6	37,2
Yhteensä (netto)	€	652 608	1 018 200	719 139	10,2	70,6
Sisäliikuntatilat						
Yhteensä	€	790 517	1 430 200	841 146	6,4	58,8
Tuotot	€	-61 920	-196 200	-67 770	9,4	34,5
Netto	€	728 597	1 234 000	773 376	6,1	62,7
Liikuntapaikat yhteensä						
Liikuntapaikat, kustannukset yhteensä	€	3 447 693	6 148 500	3 487 291	1,1	56,7
Tuotot yhteensä	€	-430 091	-1 161 200	-455 359	5,9	39,2
Netto	€	3 017 602	4 987 300	3 031 931	0,5	60,8
€ / asukas	€/asukas	63,14	112,60	63,86	1,1	56,7
Liikuntatoiminta						
Liikuntatoiminta, käynnit	kpl	11 380	30 000	13 375	17,5	44,6
€ / käynti	€/käynti	3,78	5,25	4,70	24,1	89,5
Yhteensä	€	43 055	157 400	62 820	45,9	39,9
Tuotot	€	-8 221	-19 200	-10 121	23,1	52,7
Netto	€	34 834	138 200	52 699	51,3	38,1
Seura- ja järjestötoiminta						
Seura- ja järjestötoiminta, seurojen määrä						
Yhteensä	kpl	36	45	37	2,8	82,2
Tuotot	€	85 906	162 400	41 885	-51,2	25,8
Netto	€	85 906	162 400	41 885	-51,2	25,8
Liikuntapalvelut yhteensä						
Toiminnan kulut yhteensä	€	3 738 126	6 688 066	3 753 972	0,4	56,1
Tuotot	€	-449 706	-1 235 800	-471 878	4,9	38,2
€ / asukas	€/asukas	68,46	122,48	68,75	0,4	56,1
Tuottojen osuus kuluista (%)	%	-12,03	-18,48	-12,57	4,5	68,0
Netto	€	3 288 419	5 452 266	3 282 094	-0,2	60,2

		Toteuma 7/2015	Talousarvio 2016	Toteuma 7/2016	Muutos % 7/2015-7/2016	Toteuma % 7/2016-TA2016
Nuorisopalvelut						
Nuorisotilat						
Nuorisotilat, käynnit	kpl	12 937	22 000	11 975	-7,4	54,4
€ / käynti	€/käynti	27,93	34,27	34,08	22,0	99,5
Avoimet ovet tuntia viikossa	h	159,72	151,67	146,86	-8,1	96,8
Yhteensä	€	361 286	753 900	408 150	13,0	54,1
Tuotot	€	-6 255	-18 600	-7 003	12,0	37,7
Netto	€	355 031	735 300	401 147	13,0	54,6
Leirikeskukset						
Leirikeskukset, käynnit	kpl	205	120	319	55,6	265,8
€ / käynti	€/käynti	19,67	60,83	6,80	-65,4	11,2
Yhteensä	€	4 032	7 300	2 169	-46,2	29,7
Tuotot	€	0	-4 900	0		0,0
Netto	€	4 032	2 400	2 169	-46,2	90,4
Nuorisotoiminta						
Nuorisotoiminta, käynnit	kpl	1 532	2 500	1 171	-23,6	46,8
€ / käynti	€/käynti	22,22	18,40	13,42	-39,6	72,9
Yhteensä	€	34 047	46 000	15 710	-53,9	34,2
Tuotot	€	-2 030	-7 700	-1 160	-42,9	15,1
Netto	€	32 017	38 300	14 550	-54,6	38,0
Järjestöjen nuorisotoiminta						
Järjestöjen nuorisotoiminta, avustettuja järjestöjä	kpl	24	25	18	-25,0	72,0
Yhteensä	€	103 667	188 000	91 498	-11,7	48,7
Tuotot	€	-11 608	-30 000	-13 027	12,2	43,4
Netto	€	92 059	158 000	78 470	-14,8	49,7
Erityisnuorisotyö						
Erityisnuorisotyö yhteensä	€	101 331	250 400	133 904	32,1	53,5
Tuotot	€	-137 895	-180 000	-62 041	-55,0	34,5
Netto	€	-36 564	70 400	71 864	-296,5	102,1
Nuorisotyö yhteensä						
Toiminnan kulut yhteensä	€	784 783	1 517 647	812 277	3,5	53,5
€ / alle 29-vuotias asukas	€/asukas	45,77	88,50	47,37	3,5	53,5
Tuotot	€	-209 488	-281 400	-85 337	-59,3	30,3
Tuotot % kuluista	%	-26,7	-18,5	-10,5	-60,6	56,7
Netto	€	575 294	1 236 247	726 940	26,4	58,8
Toimintakulut	€	4 522 908	8 205 713	4 566 249	1,0	55,6
Toimintatuotot	€	-659 194	-1 517 200	-557 215	-15,5	36,7
Toimintakate	€	3 863 714	6 688 513	4 009 033	3,8	59,9

Tuottajan viesti tilaajalle

Valtionapurahoitusta eri hankkeisiin on saatu aiempaa vähemmän. Tuloja jää saamatta, mutta vastaavasti hankemenoissa säästetään. Etsivä nuorisotyö jatkuu aiempaa vahvempana vakanssien vakinaistamisen myötä, mutta maahanmuuttajien liikunnan avulla tapahtuvaa kotouttamistoimintaa (Kaikki liikkumaan! -hanke) joudutaan karsimaan hankehaun epäonnistuttua. Toimintaa jatketaan pienimuotoisemmin. Kaikki liikkumaan! -hankkeen kävijämäärää ei ole tilastoitu enää maaliskuun ja hankkeen päättymisen jälkeen. Kävijämäärät kirjautuvat jatkossa muuhun ohjattuun liikuntaan.

Kaupunginvaltuusto nosti talousarviossa liikuntapaikkojen tulo-odotusta merkittävästi. Hintoja nostettiin, mutta osa korotuksista astuu voimaan vasta syksyllä, koska muutosta ei voitu tehdä kesken liikuntaseurojen toimintakauden vaarantamatta seurojen toimintaa. Kun otetaan huomioon, että viime vuonna tulotavoitetta ei saavutettu, toimintatuottoja jää kertymättä noin 75 000 euroa. Naisvuoren uimahallin remontti alkaa elokuussa. Lipputulot jää saamatta noin 80 000 euroa, mutta käyttökustannuksissa säästetään suurin piirtein sama summa hallin kiinni ollessa. Kevään kävijämäärätavoite saavutettiin.

Kävijämäärätavoitteet näyttävät toteutuvan kokonaisuutena hyvin, muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta, niiltä nuorisotiloilta ja liikuntapaikoilta, mistä määriä mitataan. Ohjattuihin liikuntaryhmiin osallistuvien määrä on edelleen kasvussa liikunnanohjauksen kehittämisen myötä. Myös liikuntaryhmien, erityisesti soveltavan liikunnan ryhmien, määrä on edelleen noussut. Liikunta- ja nuorisopalvelut on pystynyt tältä osin vastaamaan lisääntyvään kysyntään ja liikunnan lisäämisen tarpeeseen.

Kaupunginorkesteri

Kaupunginorkesteri tuottaa korkeatasoista ja monipuolista konserttitoimintaa Mikkelissä ja Etelä-Savossa yhteistyössä paikallisten ja maakunnallisten musiikkitoimijoiden, lähiorkesterien sekä kotimaisten ja kansainvälisten yhteistyökumppanien kanssa.

Palvelusuunnitelma

Orkesteri tuottaa taide-elämyksiä ja osallistuu kaupungin monipuolisen kulttuuritarjonnan ylläpitämiseen. Sen tehtävänä on taidemusiikkitradition vaaliminen ja kehittäminen sekä yleisötyö kaikenikäisen kuulijakunnan parissa. Orkesteri on asukkaiden hyvinvoinnin kehittymistä mahdollistava helposti saavutettava kulttuuritoimija, ja tunnettu yhtenä kulttuurisesti vireän alueen vetovoimatekijöistä.

Orkesteri pyrkii tavoittamaan entistä laajemman ja monipuolisemman yleisöpohjan kehittämällä markkinoinnin ja viestinnän toimenpiteitä, mm. kohderyhmäsuunnattua markkinointia sekä erilaisten sähköisten kanavien ja sosiaalisen media käyttöä. Yleisötyön kautta orkesteri huomioi erilaiset yleisöt monipuolisella ohjelmistopolitiikalla mm. koulu- ja laitospöytäsoittoa sekä vierailu- ja tilausesiintymisin. Taloudelliset raamit asettavat rajat kehittämistoimenpiteiden tuloksellisuudelle.

Orkesteri tekee yhteistyötä paikallisten ja alueellisten musiikkitoimijoiden kanssa, erityisesti Saimaa Sinfonietta -orkesteriyhteistyötä Lappeenrannan kaupunginorkesterin kanssa.

Palvelusuunnitelman toteutuminen

Kaupunginorkesteri toimii palvelusuunnitelman mukaisesti tuottaen korkeatasoista musiikkitarjontaa. Uusia avauksia ohjelmatarjonnan kehittämiseksi on tehty: uusi Soiva pääsiäinen -konserttisarja ja uutta lapsille suunnattua sisältöä. Yhteistyötä paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa tehdään paljon, ja esityksiä viety paljon konserttisalin ulkopuolelle.

Toimintamäärärahoihin tehdyt leikkaukset pienentävät mahdollisuuksia monipuolisiin sisältöihin ja kiinnostavien vierailijoiden käyttöön; orkesteri on toteuttanut paljon konsertteja ilman ulkopuolisia vierailijoita, jolloin tuotantokustannukset ovat olleet pieniä. Pidemmällä tähtäyksellä tällainen vaikuttaa kuitenkin tarjonnan kiinnostavuuteen ja taiteelliseen kehitykseen negatiivisesti.

Talouden toteutuminen ja olennaiset poikkeamat

Orkesteritoiminnan luonteen vuoksi sijaisuusjärjestelyt sairaustapauksissa ovat välttämättömiä, mikä aiheuttaa ylityspainetta henkilöstömenoihin. Henkilöstömenojen ennustetaan ylittyvän noin 10 000 eurolla. Toimintamäärärahojen leikkaus viime vuoden tasosta on tehnyt monipuolisen ja kiinnostavan ohjelmatarjonnan toteuttamisen haastavaksi: vierailevien kapellimestarien ja solistien käyttöä on vähennetty ja joitain kustannuksiltaan suurempia tuotantoja ei ole voitu toteuttaa. Kuulijamäärät Mikaelin konserteissa ovat edellisvuotta pienemmät, ja lipunmyynti jäänee noin 8 000 euroa tavoitetasosta. Avustuksia kertyy jonkin verran TA-tasoa enemmän, ja muista toimintakuluista, erityisesti nuottivuokrista, pystytään säästämään jonkin verran. Toimintakatteen ennustetaan jäävän n. 8 000 euroa TA-tavoitetasoa heikommaksi.

ASUKKAIDEN OSALLISTAMINEN HYVINVOINNIN TUOTTAMISEEN

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)			
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla	Toteutuma
Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden käyttö: orkesteri/kuulijamäärä	Markkinoinnin ja viestinnän kehittäminen; sähköiset kanavat, sosiaalinen media	Intendentti, nuotistonhoitaja-tuottaja	Nuotistonhoitaja-tuottajan työresurssi mahdollistanut tehokkaamman mediayhteistyön ja sosiaalisen median käytön. Internet-sivu-uudistus viimeistelyssä.
	Konserttisisältöjen kehittäminen; monipuolinen ja kiinnostava ohjelmisto ja vierailijat	Intendentti, ylikapellimestari	Keväällä on lanseerattu uusi Soiva pääsiäinen -konserttisarja yhteistyössä seurakunnan ja musiikkiopiston kanssa. OKM:n rahoituksella on kehitetty lapsille suunnattua ohjelmaa, ja toteutettu uusi lastenkonserttikokonaisuus. Vähentyneet toimintaresurssit vaikeuttavat merkittävästi kiinnostavien vierailijoiden käyttöä sekä monipuolisten ohjelmasisältöjen esittämistä.
	Yleisötyö; uusien yleisöjen tavoittaminen, konserttikokemusten	Intendentti, nuotistonhoitaja-tuottaja, orkesterisihteeri, ylikapellimestari, muusikot	Orkesteri tekee yleisötyötä jatkuvasti eri yleisöjen parissa, mm. kauppakeskus- ja

	syventäminen		laitosvierailut, taiteilijataapaamiset. Ks. edellä, pääsiäissarja ja lapsille suunnatut sisällöt.
	Konserttien välittämien internetin kautta	Intendentti	Kevätkaudella 2 internetlähetystä.
	Konserttavierailut	Intendentti	Uutena avauksena keväällä lanseerattu uusi Soiva pääsiäinen - konserttisarja sisälsi vierailuja lähialueen kirkoissa.
Lautakunnan toimialan palvelu- ja suorituskyvyn kehittäminen (Mitä muutoksia lautakunnan toimialan palvelu- ja suorituskykyyn tarvitaan, jotta indikaattori kehittyy myönteiseen suuntaan)			
Palvelut ja niiden laatu	Rakenteet ja prosessit	Esimiesten ja henkilöstön uudistuminen ja hyvinvointi	
Määräajaksi rekrytoitunut nuotistonhoitaja-tuottajan kuluista 60 % on otettu orkesterin toimintamenoista, mikä aiheuttaa haasteita konserttituotantoon. Ko. tehtävä on kuitenkin orkesterin toiminnan kannalta välttämätön. Konserttisisältöjen kehittäminen edellyttää riittäviä määrärahoja esim. vieraileviin taiteilijoihin. Tällä hetkellä alan yleinen palkkiotaso on karkaamassa Mikkelin orkesterin ulottumattomiin.	Nuotistonhoitaja-tuottajan tehtävä tulee vakinaistaa ja osoittaa siihen pysyvä resurssi.	Korkeatasoinen taiteellinen toiminta ja hyvä työaikasunnittelu ovat merkittävät tekijät muusikoiden työhyvinvoinnille. Hallinnon työhyvinvoinnin takaavat riittävät resurssit kehittämiseen ja operatiiviseen toimintaan sekä käytettävissä olevien resurssien mukaan mitoitettavat tavoitteet.	Tällä hetkellä orkesterin toimiston työresurssi on kohtuullinen. Nuotistonhoitaja-tuottajan tehtävä tulee vakinaistaa ja osoittaa siihen pysyvä lisäresurssi, joka ei leikkaa orkesterin konserttitoiminnan määrärahoja. Toimintamäärärahojen leikkaukset vaikuttavat tuotetun palvelun laatuun: ohjelmatarjonta kaventuu ja kiinnostavuus vähenee. Kuulijamäärät ovat vuoden takaiseen verrattuna laskeneet.
Lupaus2016 ja sen lunastaminen: ICT:n mahdollisuudet ja niiden hyödyntäminen			
Konserttien välittäminen internetin kautta parantaa kulttuuripalveluiden saavutettavuutta ja lisää tunnettuutta.			Internet-lähetyksiä tehdään talousarvion mahdollistamissa rajoissa, kevätkaudella 2 kpl.
Talouden reunaehdot: Millainen vaikutus on määrärahoihin?			
Nuotistonhoitaja-tuottajan työresurssi antaa mahdollisuuksia kehittämistyöhön. Toimintamäärärahat vaikuttavat mahdollisuuteen käyttää vierailevia taiteilijoita ja muusikkoavustajia; tällä on suora vaikutus esitettävään ohjelmistoon, konserttien houkuttelevuuteen ja järjestettävien konserttien määrään sekä lipunmyyntituloihin. Toisten orkesterien kanssa tehtävällä yhteistyöllä ohjelmiston mahdollisuudet monipuolistuvat. Internetvälitteinen konserttitoiminta edesauttaa saavutettavuutta, mutta edellyttää muusikoille maksettavia tekijänoikeuskorvauksia.			Budjettileikkaukset ovat vaikuttaneet konserttitoiminnan sisältöön; kuulijamäärät ovat laskeneet vuoden takaiseen verrattuna, tulotavoitetta on erittäin haastavaa saavuttaa.

ELINKEINOJEN HYVINVOINTI JA KOKO KAUPUNGIN ELINVOIMA

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)			
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla	Toteutuma
Mikkelin mainekuvan kehitys	Korkeatasoinen konserttitoiminta	Intendentti, ylikapellimestari, muusikot	Konserttitoiminnan laatu ja orkesterin työmotivaatio on hyvä; riittämättömät toimintamäärärahat kaventavat ohjelmiston monipuolisuutta. Edellisen ylikapellimestarin kauden nyt päätyttyä uuden taiteellisen johtajan/ylikapellimestarin rekrytoinnin onnistuminen on keskeinen tekijä taiteellisen toiminnan kehittämisessä.

	Markkinoinnin ja viestinnän kehittäminen	Intendentti, nuotistonhoitaja-tuottaja	Orkesterin yhteistyö kaupungin viestintäyksikön kanssa toimii hyvin. Orkesterin roolia kaupungin brändin kehittämisessä pyritään syventämään sekä itsenäisesti että Saimaa Sinfonietta -yhteistyön kautta yhdessä Lappeenrannan kanssa.
Lautakunnan toimialan palvelu- ja suorituskyvyn kehittäminen			
Palvelut ja niiden laatu	Rakenteet ja prosessit	Esimiesten ja henkilöstön uudistuminen ja hyvinvointi	
Lupaus2016 ja sen lunastaminen: ICT:n mahdollisuudet ja niiden hyödyntäminen			
Talouden reunaehdot: Millainen vaikutus on määrärahoihin?			

LUONNON JA YMPÄRISTÖN HYVINVOINTI

Kaupunkistrategian toimeenpano (vaikuttavuus)			
Indikaattori kaupunkistrategiasta	Toimenpide	Vastuu toimialalla	Toteutuma
Lautakunnan toimialan palvelu- ja suorituskyvyn kehittäminen			
Palvelut ja niiden laatu	Rakenteet ja prosessit	Esimiesten ja henkilöstön uudistuminen ja hyvinvointi	
Lupaus2016 ja sen lunastaminen: ICT:n mahdollisuudet ja niiden hyödyntäminen			
Talouden reunaehdot: Millainen vaikutus on määrärahoihin?			

Palvelu: Orkesteri						
Vastuuhenkilö: Nikke Isomöttönen						
		Toteuma 7/2015	Talousarvio 2016	Toteuma 7/2016	Muutos % 7/2015-7/2016	Toteuma % 7/2016-TA2016
Orkesteritoiminta						
Konsertit ja esitykset	kpl	36	38	35	-2,8	92,1
€ / konsertti	€/konsertti	14 659	23 878	14 296	-2,5	59,9
Kuulijoiden määrä	kpl	9 009	8 000	4 904	-45,6	61,3
€ / kuulija	€/kuulija	59	113	102	74,2	90,0
Kuulijoiden määrä / konsertit ja esitykset	kpl/konsertti	250	211	140	-44,0	66,6
Toiminnan kulut yhteensä	€	527 738	907 381	500 369	-5,2	55,1
Tuotot	€	-115 753	-107 000	-65 899	-43,1	61,6
Tuotot % kuluista	%	22	12	13	-40,0	111,7
Netto	€	411 985	800 381	434 470	5,5	54,3

Viestit tilaajalle

Esitysten määrä on pystytty pitämään lähes entisellä tasolla. Toimintamäärärahojen leikkauksen takia tämä on ollut mahdollista vain järjestämällä tuotantokustannuksiltaan alhaisia konsertteja, joissa ei ole käytetty ulkopuolisia taiteilijavieraita. Pitkällä tähtäyksellä tämä vaikeuttaa ohjelmiston monipuolisuuden ja kiinnostavien sisältöjen ylläpitoa sekä taiteellista kehittymistä. Kuulijamäärät ovat huomattavasti edellisen vuoden tasoa alhaisemmat. Merkittävä osa tästä selittyy sillä, että viime vuonna vastaavalla ajanjaksolla yli 5000 kuulijaa saavutettiin pelkästään Aasian-kiertueella ja Revyyteatterin tuotannon esityksissä. Kuitenkin myös Mikaelin konserttien kuulijamäärät ovat laskeneet. Sijaistarve on suuri, mikä aiheuttaa ennustamisen vaikeutta henkilöstökuluihin.

Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunta

Toteutuma ja johdon ennuste 7/ 2016, ulkoiset ja sisäiset erät

TULOSSELKELMA JA TOTEUTUMISENNUSTE 2016	TP 2015 yhteensä	TA 2016	Heinäkuu 2015	Heinäkuu 2016	Johdon ennuste 2016	Johdon ennuste / TA 2016	Johdon ennuste / TP 2015	Käyttö %	Muutos % '15/16 30.6	Jäljellä
Toimintatuotot										
Myyntituotot	435 988	507 800	227 548	219 345	448 800	88,4 %	102,9 %	43,20	-3,61	288 455
Maksutuotot	75	0	0	0	0					0
Tuet ja avustukset	621 836	512 500	622 776	462 941	575 800	112,4 %	92,6 %	90,33	-25,66	49 559
Muut toimintatuotot	1 279 203	1 428 900	594 367	622 327	1 315 800	92,1 %	102,9 %	43,55	4,70	806 573
Toimintatuotot yhteensä	2 337 102	2 449 200	1 444 691	1 304 613	2 340 400	95,6 %	100,1 %	53,27	-9,70	1 144 587
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %			
Toimintakulut										
Henkilöstömenot	6 010 832	6 058 179	3 233 538	3 500 667	6 147 300	101,5 %	102,3 %	57,78	8,26	2 557 512
Palkat ja palkkiot	4 512 141	4 549 277	2 528 047	2 597 689	4 613 521	101,4 %	102,2 %	57,10	2,75	1 951 588
Henkilöstösivukulut	1 498 690	1 508 902	705 491	902 978	1 533 779	101,6 %	102,3 %	59,84	27,99	605 924
Eläkekulut	1 251 499	1 261 907	566 203	737 370	1 273 725	100,9 %	101,8 %	58,43	30,23	524 537
Muut henkilöstösivukulut	247 191	246 995	139 288	165 609	260 054	105,3 %	105,2 %	67,05	18,90	81 386
Palvelujen ostot	2 292 741	2 254 700	1 242 431	1 200 526	2 308 400	102,4 %	100,7 %	53,25	-3,37	1 054 174
<i>josta ulkoiset</i>	1 850 274	1 781 000	971 147	905 399	1 833 700	103,0 %	99,1 %	50,84	-6,77	875 601
<i>josta sisäiset</i>	442 467	473 700	271 284	295 128	474 700	100,2 %	107,3 %	62,30	8,79	178 572
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 203 870	1 031 891	677 368	618 208	1 025 200	99,4 %	85,2 %	59,91	-8,73	413 683
Avustukset	2 100 312	2 059 200	1 201 234	1 139 076	2 058 400	100,0 %	98,0 %	55,32	-5,17	920 124
Muut toimintakulut	5 400 484	5 573 100	3 198 082	3 188 394	5 567 300	99,9 %	103,1 %	57,21	-0,30	2 384 706
Toimintakulut yhteensä	17 008 239	16 977 070	9 552 653	9 646 872	17 106 600	100,8 %	100,6 %	56,82	0,99	7 330 198
Toimintakate	-14 671 137	-14 527 870	-8 107 962	-8 342 259	-14 766 200	101,6 %	100,6 %	57,42	2,89	-6 185 611

NETTOENNUSTE	TP 2015	TA 2016	Tot. 2015	Tot.2016	Johdon ennuste	Johdon enn./ TA 2016
Toimintatuotot + omavalm.	2 337 102	2 449 200	1 444 691	1 304 613	2 340 400	-108 800
Toimintakulut	17 008 239	16 977 070	9 552 653	9 646 872	17 106 600	129 530
Toimintakate	-14 671 137	-14 527 870	-8 107 962	-8 342 259	-14 766 200	-238 330

HENKILÖSTÖMENOJEN KASVU	Toteuma 7/2015	Toteuma 7/2016		Tot. kasvu Euroina	Tot.kasvu % 15/16	TA 2016 Kasvu %
Henkilöstömenot	3 233 538	3 500 667		267 129	108,26 %	100,79 %
Palkat ja palkkiot	2 528 047	2 597 689		69 642	102,75 %	100,82 %
Henkilöstösivukulut	705 491	902 978		197 487	127,99 %	100,68 %
Eläkekulut	566 203	737 370		171 167	130,23 %	100,83 %
Muut henkilöstösivukulut	139 288	165 609		26 320	118,90 %	99,92 %

PALVELUJEN OSTOT, KASVU	Toteuma 7/2015	Toteuma 7/2016		Tot. kasvu Euroina	Tot.kasvu %	TA 2016 Kasvu %
Palvelujen ostot	1 242 431	1 200 526		-41 905	96,63 %	98,34 %
<i>josta ulkoiset</i>	971 147	905 399		-65 748	93,23 %	96,26 %
<i>josta sisäiset</i>	271 284	295 128		23 844	108,79 %	107,06 %

KULTTUURI-, NUORISO- JA LIIKUNTALAUTAKUNTA

TALOUDEN TOTEUTUMINEN, SEURANTARAPORTTI 1.1.- 31.7.2016

[Myyntituotot kehitys ja ennuste](#)

Arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti

Orkesteri

Orkesterin lipunmyyntituotot on kirjattu muihin toimintatuottoihin, vaikka ne talousarviossa ovat myyntituotoissa; ks. muut toimintatuotot.

[Tuet ja avustukset kehitys ja ennuste](#)

Museot

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi päätöksellään 26.1.2016 valtionavustusta 15 000 euroa käytettäväksi konservاتورin palkkaamiseen museotoimeen. Museotoimeen on palkattu määräaikainen konservattori kahdeksaksi kuukaudeksi ajalle 1.4.-30.11.2016. Koko avustussumma käytetään tämän vuoden aikana. Taiteen edistämiskeskus myönsi 18.6.2015 25 000 euroa Kirkonvarkauden asuinalueen prosenttitaidehankintoihin. Avustuksesta jäi tälle vuodelle käytettäväksi 22 800 euroa. Taiteen edistämiskeskus myönsi Kirkonvarkauden taidehankintoihin lisärahoitusta 20.5.2016 päätöksellään 20 000 euroa.

Kulttuuripalvelut

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Kulttuuripalveluille 60 000 euroa Kulttuurisäpinää senioreille Etelä-Savossa –hankkeelle. Hanke toteutetaan 1.8.2015 - 31.12.2016. Vuoden 2016 hankerahan osuus on 45 000 euroa. Samalle hankkeelle on Mikkelin seutuvaliokunta myöntänyt rahoitusta 25 000 euroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt 30 000 euroa avustusta lastenkulttuurin saavutettavuuden parantamiseen yleisiin kulttuuripalveluihin. Avustus kohdistuu kouluille taidekerhotoiminnan kehittämiseen eri kumppaneiden kanssa. Avustuksesta käytetään vuonna 2016 noin 15 000 euroa. Loput 15 000 euroa siirtyy vuodelle 2017.

Kirjastot

Kirjastoilta siirtyi vuodelta 2015 hankerahoitusta arvioitua enemmän, minkä vuoksi hanketulojen arvioidaan ylittyvän 78 000 eurolla. Lisäksi kirjastot ovat saaneet kaksi uutta hanketta, yhteensä 54 000 euroa, mutta ne tullaan siirtämään lähes kokonaisuudessaan vuodelle 2017.

Liikunta- ja nuorisopalvelut

Itä-Suomen aluehallintovirasto myönsi etsivän nuorisotyön toteuttamiseen 171 000 euroa, käytettäväksi työntekijöiden palkkakustannuksiin. Summa on 9 000 euroa aiempaa ja budjetoitua vähemmän. Aiemmin AVI on myöntänyt avustusta 30 000 euroa henkilötyövuotta kohden, nyt 28 500 euroa.

Itä-Suomen aluehallintovirasto jätti myöntämättä valtionavustusta Kaikki Liikkumaan! –hankkeelle, eli maahanmuuttajien kotouttamiseen liikunnan avulla. Avustusta oli budjetoitu liikunnan projekteihin 40 000 euroa. Hankerahaa ei saatu myöskään digitaalisen työotteen lisäämiseksi nuorisotyössä. Avustusta oli budjetoitu nuorisotyön projekteihin 35 000 euroa. Toteutumatta jääneiden hankkeiden osalta myös talousarvion varattuja menoja säästyy. Kaikki Liikkumaan! –hankkeen toimintaa ei kuitenkaan ajeta kokonaan alas, vaan sitä tehdään pienimuotoisemmin. Hanketuloja arvioidaan saatavan noin 82 000 vähemmän kuin talousarviossa.

Orkesteri

Avustuksia ennustetaan kertyvän jonkin verran budjetoitua enemmän, mutta avustuksiin kohdistuu vastaavasti kuuluja. Edelliseltä vuodelta siirtyi tänä vuonna käytettäväksi noin 16 000 euroa OKM:n myöntämää työllisyyden kehittämishankerahaa tuottajan palkkaukseen. Lisäksi orkesteri on saanut OKM:ltä

harkinnanvaraista avustusta alueelliseen toimintaan 25 000 euroa ja lapsille suunnattujen sisältöjen kehittämiseen 15 000 euroa. Viimeksi mainitusta osa siirtyy käytettäväksi ensi vuonna, tämä huomioitu ennusteessa. Lisäksi Englund-juhluvuoden työryhmältä on saatu 2 000 euroa Englundin viulukonserton internet-lähetkseen.

Muut toimintatuotot kehitys ja ennuste

Liikunta- ja nuorisopalvelut

Liikuntapaikkojen tulo-odotusta nostettiin merkittävästi tälle vuodelle tiukan talousarvioraamin vuoksi. Osa päätetyistä hinnankorotuksista astuu voimaan vasta syksyllä, koska hintoja ei voitu nostaa kesken liikuntaseurojen toimintakauden. Kun lisäksi ottaa huomioon sen, että viime vuonna tulotavoitetta ei saavutettu, tässä vaiheessa arvioidaan, että toimintatuottoja jää tästä syystä kertymättä noin 75 000 euroa. Talousarviota 2016 tehtäessä Naisvuoren uimahallin remontista ei ollut päätöstä. Nyt päätös on ja halli menee kesätauolle suunnitellusti kesäkuun alussa. Remontti alkaa elokuussa eikä hallia ennen remonttia avata enää yleisölle. Tuloja jää saamatta noin 80 000 euroa.

Orkesteri

Kevätkausi oli lipunmyynnin näkökulmasta haasteellinen; yleisöä on ollut tavanomaista vähemmän liikkeellä. Lipunmyynnistä saatavien toimintatuottojen ennakoidaan jäävän noin 8 000 euroa budjetoitua pienemmäksi.

Henkilöstömenot kehitys ja ennuste

Museot

Henkilöstömenot ylittivät 15 000 eurolla määräaikaisen konservaattorin palkkaamisen vuoksi. 15 000 euron avustus käytetään kokonaan tänä vuonna. Avustus lisää sekä tuloja että henkilöstömenoja siten, että avustuksen käytöllä ei ole vaikutusta toimintakatteeseen.

Kirjastot

Henkilöstömenot ylittivät 38 000 eurolla, mikä johtuu hanketyöntekijöiden palkkaamisesta. Rahoitus näihin tulee saadusta hankerahoituksesta.

Liikunta- ja nuorisopalvelut

Talousarviovalmistelussa tulosalueita ohjeistettiin tekemään vähennyksiä henkilöstömenoihin. Liikunta- ja nuorisopalveluiden henkilöstömenoista jouduttiin karsimaan 51 800 euroa. Vähennys tehtiin liikuntapalveluiden hallinnosta ja nuorisotyön projekteista. Vähennys on kuitenkin vain tekninen, sillä palkat maksetaan eikä vastaavaa säästökohdetta voitu osoittaa. Koska valtionavustusta digitaalisen työtteen lisäämiseen nuorisotyössä ei saatu, henkilöstömenoja jää toteutumatta noin 20 000 euroa, ja siksi henkilöstömenojen ylitys tältä osin on 51 800 euron sijaan vain noin 32 000 euroa.

Naisvuoren uimahallissa on kaksi siivoojan vakanssia täytetty siten, että työsuhteet päättyivät ennen remontin alkamista. Remontin ajaksi vakanssit jätetään täyttämättä, säästö henkilöstömenoissa tänä vuonna noin 28 500 euroa.

Erilliskorvauksiin ei voitu uimahallien osalta varautua täysimääräisesti. Taustalla on takavuosina säästökeinona käytetty, liikuntapalveluista riippumaton erilliskorvausten poisto, jota ei ole vielä saatu toimenpidettä seuranneissa talousarvioissa kirittyä umpeen. Tarkoitukselliset viivästykset sijaisten ottamisessa vähentävät kuitenkin vajaiden erilliskorvausten aiheuttamaa ylityspainetta.

Henkilöstömenojen arvioidaan kokonaisuutena ylittävän noin 16 000 euroa.

Orkesteri

Henkilöstökuluissa riski on, miten sijaistarve kehittyy ja miten kuukausipalkkaisia sijaisia on saatavissa syksyn aikana; konserttitoiminnan luonteen vuoksi muusikoiden sijaisjärjestelyt ja rekrytointi eläkkeelle siirtyvän muusikon tilalle ovat välttämättömiä. Henkilöstömenojen ennustetaan ylittävän noin 10 000 euroa

sijaisjärjestelyjen vuoksi. Ylitystä pyritään kompensoimaan säästämällä palvelujen ostoista, mutta koska niihin kohdistuu myös saatuihin avustuksiin liittyviä menoja, ylityksen kompensoiminen ei onnistune.

Palveluain ostot kehitys ja ennuste

Museot

Taiteen edistämiskeskuksen myöntämää avustusta Kirkonvarkauden asuinalueen prosenttitaidehankintoihin on käyttämättä 22 800 euroa. Avustus käytetään kokonaan tänä vuonna. Avustus lisää sekä tuloja että palveluiden ulkoisia ostomenoja siten, että avustuksen käytöllä ei ole vaikutusta toimintakatteeseen.

Kulttuuripalvelut

Ulkoiset palveluiden ostot ylittyvät 15 000 euroa lasten taidekerhotoiminnan käynnistyttyä. Tähän on saatu hankerahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Kirjastot

Osa hankerahoituksesta käytetään palvelujen ostoihin (noin 30 000 euroa), mikä näkyy ylityksenä kuluissa, mutta katteeseen sillä ei ole vaikutusta.

Liikunta- ja nuorisopalvelut

Naisvuoren uimahallin remontin vuoksi palvelujen ostoista arvioidaan säästyvän noin 40 000 euroa.

Uimahallien sijaistarve on vakituisen henkilöstön sairauslomien vuoksi ollut tänä vuonna suuri. Sijaisia on otettu pikaisesti Varamiespalvelun kautta, jotta hallit on voitu pitää avoinna asiakkaille. Tästä syystä palveluiden oston arvioidaan lisääntyvän noin 15 000 euroa.

Koska valtionapurahaa Kaikki Liikkumaan! -hankkeeseen ja nuorisotyön digitaalisen työotteen kehittämiseen jäi saamatta, myös palvelujen oston tarve niiltä osin vähenee. Arvio 23 000 euroa.

Rantakeitaan kahviotoiminta ja lipunmyynti järjestetään elokuun alusta lähtien lautakunnan hyväksymän suunnitelman mukaisesti ostopalveluna. Liikuntapalvelut tukee syksystä lähtien myös Mikkeliin rakentuvaa jalkapallon pienhallia, lautakunnan päätöksen mukaisesti. Näihin toimenpiteisiin ei ole voitu talousarviontekovaiheessa varautua. Kustannus tälle vuodelle yhteensä noin 27 000 euroa.

Kokonaisuutena palveluiden ostossa arvioidaan kertyvän säästöä noin 35 000 euroa.

Orkesteri

Tulovajetta ja henkilöstökulujen ylitystä pyritään kompensoimaan etsimällä säästöjä palvelujen ostoista.

Tasapainotus ei onnistune täysin, sillä palveluiden ostoihin kohdistuu jo nyt lisämenoja saatujen avustusten vuoksi. Matkustus- ja ilmoituskuluissa pyritään säästämään.

Aineet tarvikkeet ja tavarat kehitys ja ennuste.

Liikunta- ja nuorisopalvelut

Naisvuoren uimahallin remontin vuoksi ostoista arvioidaan säästyvän noin 12 500 euroa, mutta muualla on ylityspainetta.

Orkesteri

Arvioidaan ylittyvän noin 1 000 euroa, yksittäinen tekijä postimaksukirjekuorien hankinta.

Avustukset kehitys ja ennuste

Arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti

Muut kulut kehitys ja ennuste

Orkesteri

Arvioidaan alittuvan vajaa 6 000 euroa vuokratuottien vähäisemmän tarpeen vuoksi.

Muut tulosalueet toteutunevat talousarvion mukaisesti.

Johdon toimenpiteet

Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunnan toimintatulojen arvioidaan alittuvan 108 800 euroa ja toimintamenojen ylittyvän noin 129 500 euroa. Heinäkuun seurannan perusteella toimintakatteen arvioidaan muodostuvan noin 238 000 euroa heikommaksi kuin talousarviossa.

Tulosalueita veloitetaan löytämään ja toteuttamaan toimenpiteet, joilla talousarviossa pysytään.

Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntalautakunta irtaimen omaisuuden toteutuminen 07/2016

	Toteutuneet kustannukset 001.2016-007.2016	Suunnitellut kustannukset 001.2016-007.2016 Inv/2016	Jäljellä	Käyttö (%)	Ennuste 31.12.2016
Kirjaston kalusto	0	50 000	50 000	0,0	50 000
Liikuntapaikkojen koneet ja kalusto	13 392	180 000	166 608	7,4	180 000
Naisvuoren uimahallin kalusto	0	10 000	10 000	0,0	10 000
Yhteensä	13 392	240 000	226 608	5,6	240 000